

nasza politechnika

ISSN 1428-295 X

nr 2 (162) luty 2017

Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki

R8 BASKET PK		KK POLO	
1	RENKIEL	3	
3	DWERNICKI	8	
6	ZALUCKI	17	
7	BARAN	2	71 4 51
10	PISARCZYK	7	>
11	STECKO		10 2
12	PELKA	9 5	
13	MALCZYK	6	
15	HLEBOWICKI	11	
31	STALICKI	4	:36:5
	ZIELINSKI		
	DERKOWSKI	4	

1 Słowo rektora

TEMAT NUMERU

2 Nasze lwowskie dziedzictwo —
Lesław Peters

INFORMACJE

8 Kronika
Rektor i Senat PK

9 Pracownicy:
Doktorzy habilitowani
Doktorzy

11 Spotkanie przy opłatku
Zbliża się Dzień Wynałazków

12 Wspomnienie

13 Nagrody dla pracowników

16 Prof. Tadeusz Burczyński
doctorem honoris causa
Politechniki Śląskiej

18 Miesięcznik „Builder” przyznał swoje nagrody
Prace studentów w CORT

19 Perspektywy współpracy z Auburn University

20 Uhonorował ich Kraków

21 Stypendium im. Juliusza Lea

22 Wystawa „Jubileusz 2016”

23 Prof. Antoni Jackowski gościem
Konwentu Seniorów PK
Polsko-libańskie spotkania architektoniczne

ARTYKUŁY

24 W trosce
o bezpieczeństwo wind
— *Lesław Peters*

26 Łowcy zwycięstw
na parkiecie — *Lesław Peters*

KALEJDOSKOP

29 Anna Trener-Wierciak w gronie 10 Asów Małopolski
Trochę dymu, trochę strachu...
Bale karnawałowe na lodzie

30 Politechnika Krakowska w mediach

31 Galeria WM
Plakat artystyczny
prof. Mieczysława Górowskiego

Galeria Wydziału Architektury
Przyszłość rysunku — prace studentów

32 Galeria „Gil”
Kościelniki i okolice — suche pastele
Bożeny Topór-Karpińskiej

Galeria „Kotłownia”
W przestrzeni ogrodu — malarstwo
Iwy Kruczkowskiej-Król

NASZA POLITECHNIKA
(ISSN 1428-295 X)

Miesięcznik
Politechniki Krakowskiej
im. Tadeusza Kościuszki.
Ukazuje się od 1997 roku.

Adres redakcji:
Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24
31-155 Kraków
tel.: (12) 628 25 08

e-mail: naszapol@pk.edu.pl
www.nasza.pk.edu.pl

Kolegium redakcyjne:
REDAKTOR NACZELNY
Lesław Peters
SEKRETARZ REDAKCJI
Katarzyna Tyńska
REDAKTORZY:
Ewa Deskur-Kalinowska
Renata Dudek, Danuta Zajda,
Jan Zych

Opracowanie graficzne:
Projekt winiety tytułowej
Magdalena Orczyk
Layout
Ewa Deskur-Kalinowska

Skład: Adam Bania,
Wydawnictwo PK
Druk: PPU „Multigraf” SC
Nakład: 800 egz.

Za treść nadesłanych materiałów odpowiadają autorzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych. Nie zwraca materiałów niezamówionych.

Na okładce:

Strona I: Drużyna R8 Basket AZS PK w zwycięskim meczu z Polonią Bytom. Czy wywalczy także awans do I ligi? (Szczegóły na s. 26–28).

Strona IV: Karnawał na lodzie, organizowany przez Centrum Sportu i Rekreacji PK, ma już długą tradycję (zob. s. 29).

Fotografował: Jan Zych

**Szanowni Państwo
Drodzy Pracownicy, Studenci, Wychowankowie
i Przyjaciele Politechniki Krakowskiej**

Luty — to tradycyjnie na Politechnice Krakowskiej czas karnawałowych przyjemności, ale i wytężonej pracy. Nie inaczej było w tym roku.

W styczniu i w lutym na większości wydziałów odbyły się bale integracyjne, organizowane przez studentów. Ten piękny karnawałowy zwyczaj godny jest kultury, tym bardziej że spotkania te odbywają się w kulturalnej i serdecznej atmosferze. To tradycja obecna także na innych uczelniach. Miałem przyjemność reprezentować PK na balach Akademii Górniczo-Hutniczej i Uniwersytetu Rolniczego, naszych partnerów w Związku Uczelni InnoTechKraK.

Luty — to również okres intensywnej pracy. Dla studentów jest miesiącem sesji egzaminacyjnej, obron prac dyplomowych oraz rekrutacji na studia II stopnia. Z kolei pracownicy i wydziały przechodzą w tym roku ocenę — na wniosek dziekanów mamy na wszystkich wydziałach ocenę nauczycieli akademickich za okres 2015–2016, same wydziały są zaś poddawane ocenie parametrycznej przez KEJN. Wszystkie wymienione wydarzenia zasługują na oddzielne, obszernie omówienie, ale na pierwszy plan wysuwa się ocena pracowników i wydziałów. Gdy piszę te słowa, nie znam jeszcze wyników oceny, ale wiem, że towarzyszą jej zawsze duże emocje, wynikające z większych niż wcześniej wymagań. Większych, bo dostosowanych do zasad, według których jesteśmy oceniani podczas ewaluacji jednostek naukowych. Także ocena wydziałów — przeprowadzana przez KEJN — przyniesie dodatkowe obowiązki i emocje. Będzie bardzo dużo pracy związanej z przygotowaniem całej dokumentacji do ankiet parametrycznych, zarówno dla pracowników administracyjnych, jak i dla nauczycieli akademickich. Nie muszę chyba przypominać, jak ważny jest wynik oceny parametrycznej dla każdego z wydziałów i dla całej uczelni. Ma przecież ogromny wpływ na finansowanie naszej działalności w ramach dotacji budżetowej, a także możliwość ubiegania się o środki w konkursach grantowych. Jest też niezwykle istotny ze względu na wizerunek Politechniki Krakowskiej.

W ostatnim okresie podpisaliśmy kilka ważnych porozumień o współpracy. Na szczególną uwagę zasługuje porozumienie z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania w Krakowie w sprawie prowadzenia badań i analiz dotyczących zbierania oraz przetwarzania odpadów komunalnych. Eksperci PK będą także — w ramach porozumienia uczelni z MPO i Małopolskim Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska — kontynuować badania i opracowywać analizy dotyczące metodyki i skuteczności ekologicznej oczyszczania ulic Krakowa. Oba porozumienia mają szczególne znaczenie dla pracowników i studentów Wydziału Inżynierii Środowiska, ponieważ nadają formalne ramy dotychczasowej współpracy ekspertów wydziału z partnerami porozumień.

Ważną umowę Politechnika Krakowska podpisała także z Powiatem Tatrzańskim. Jej przedmiotem jest współpraca w organizacji przedsięwzięć naukowych, naukowo-badawczych oraz edukacyjnych, służących rozwojowi regionu. Wspólne działania mają dotyczyć architektury, budownictwa, gospodarki przestrzennej, inżynierii i ochrony środowiska, ochrony zabytków, planowania przestrzennego, budowy systemów informacji o terenie, rozwoju infrastruktury, komunikacji, transportu, energetyki oraz rozwoju lokalnej gospodarki. PK będzie też współpracować z prowadzonymi

przez Powiat placówkami oświatowymi i edukacyjnymi. W ramach porozumienia studenci Politechniki będą mogli odbywać staże i praktyki zawodowe w jednostkach Powiatu oraz uzyskają pomoc w realizacji prac dyplomowych w zakresie objętym współpracą. Z kolei eksperci Politechniki będą podejmować w projektach naukowo-badawczych problemy istotne z punktu widzenia regionu Tatr i Podtatrza.

W tym roku po raz trzeci zorganizowaliśmy „Konkurs o Złoty Indeks Politechniki Krakowskiej” dla maturzystów z całej Polski. Po pierwszym etapie rywalizacji w dwóch dyscyplinach — matematyce i chemii — wyłoniono 180 finalistów, którzy zostali zakwalifikowani do drugiego etapu. Celem konkursu jest zwrócenie szczególnej uwagi młodzieży na wartość przedmiotów ścisłych w edukacji i przygotowaniu do podjęcia studiów technicznych. Jest to także inicjatywa służąca promocji naszej uczelni. Liczymy, że laureaci konkursu latem zostaną naszymi studentami.

Działalność uczelni obwarowana jest wieloma procedurami, które czasem wydają się nam zbyt biurokratyczne. Z radością przyjmujemy więc zmiany w zewnętrznych przepisach, pozwalające nam na większą elastyczność w zapisach wewnętrznych. I tak — nie ma już ministerialnego obowiązku dołączania przez studentów płyt CD do składanej pracy dyplomowej. Teraz władze każdego wydziału decydują o tym, czy chcą pozostać przy tym wymogu, czy też z niego zrezygnują. Dla nauczycieli akademickich z pewnością dobrą wiadomością stanowi ta, że zniesiono obowiązek składania podpisu przy każdej ocenie w elektronicznym protokole zaliczeniowym — od najbliższego semestru wystarczy jeden podpis na protokole. Warto również zwrócić uwagę na zmianę przepisów dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych. Ze względu na duże zainteresowanie i wiele pytań kierowanych w tej sprawie do Działu Spraw Osobowych i Socjalnych zdecydowano o przeprowadzeniu szkolenia dla pracowników Politechniki Krakowskiej, odpowiedzialnych w swoich jednostkach za przygotowywanie, zawieranie, rozliczanie i ewidencjonowanie umów cywilnoprawnych. Szkolenie takie odbyło się 23 lutego.

Cieszy fakt, że z pozytywnym przyjęciem spotkał się kolejny numer biuletynu PK. Będziemy się starać, by coraz lepiej spełniał Państwa oczekiwania. Ze względu na szczupłość miejsca nie odniosłem się do ostatnich licznych sukcesów naszych studentów i młodych pracowników naukowych. O ich osiągnięciach sporo było jednak informacji w mediach, z którymi udanie współpracujemy. Myślę, że dzięki tym sukcesom cała społeczność akademicka PK może być coraz bardziej dumna ze swojej Uczelni.

Przed nami marzec — miesiąc, w którym wiele uwagi poświęcimy naszemu Patronowi w ramach Roku Kościuszkowskiego na PK. Już dziś zapraszam na konferencję naukową poświęconą Tadeuszowi Kościuszce (24–25 marca), a także na tradycyjny Bieg Kościuszkowski (24 marca).

Jan Kazior

Nasze lwowskie dziedzictwo

Politechnikę Krakowską współtworzyli w dużej mierze wychowankowie i byli pracownicy naukowcy Politechniki Lwowskiej, wnosząc wysokie standardy naukowe

LESŁAW PETERS

Historia bywa przewrotna. Sukcesy potrafi zamieniać w klęski, z nieszczęściem rodzi sukcesy. Należąca w 1945 r. do zwycięskiej koalicji Polska w wyniku II wojny światowej utraciła część swego terytorium, w tym ważne centrum kultury, jakim był Lwów. Ta strata, bardzo boleśnie odczuwana przez wielu Polaków, ułatwiła jednak kilku ośrodkom akademickim podniesienie się z wojennej pożogi.

Kraków, obok Gliwic i Wrocławia, był w czołówce miast, do których trafili przedstawiciele lwowskiej kadry naukowej. Na dalszych miejscach znalazły się Gdańsk i Warszawa. W Krakowie profesorowie ze Lwowa zasilili przede wszystkim Uniwersytet Jagielloński i Akademię Górniczą, ale zdarzyło się też coś jeszcze — przyczynili się w istotnej mierze do powołania nowej uczelni — Politechniki Krakowskiej. Uczelnia ta zapewne powstałaby prędzej czy później, bo o potrzebie utworzenia tego typu szkoły wyższej mówiono pod Wawelem od dawna. Nie ulega jednak wątpliwości, że bez udziału osób wywodzących się z lwowskiego środowiska naukowego miałyby trudniejszy start i gorsze perspektywy rozwoju, a być może na jej powołanie trzeba byłoby jeszcze poczekać nawet kilka dekad.

Dwie stolice

Na początku drugiej połowy XIX wieku, u progu okresu autonomii galicyjskiej, Kraków był miastem prowincjonalnym, zaniedbanym, brzydkim i zacofanym cywilizacyjnie. Wprawdzie następne lata przyniosły mu stopniowy rozwój, a do 1910 r. awansował w monarchii austriackiej pod względem liczby ludności na piąte miejsce (po Wiedniu, Trieście, Pradze i Lwowie), ale proces ten postępował bardzo powoli.

W okresie porozbiorowym Krakowowi przypadła rola duchowej stolicy Polski, przyciągającej pielgrzymki patriotyczne ze wszystkich trzech zaborów, jednak głównym ośrodkiem Galicji, jej stolicą administracyjną był Lwów. Tu koncentrowało się życie polityczne, tu siedzibę miał rząd krajowy i funkcjonowały główne urzędy, a także kwitło życie kulturalne. Krakowianie śmieją się od stu lat z Felicjana Dulskiego, który krążąc po salonie odbywa „spacer na kopiec Kościuszki”, ale zapominają, że sztuka została napisana dla publiczności lwowskiej i w pierwotnym jej tekście Zapolska kazała Felicjanowi odbywać ów „spacer” na Wysoki Zamek.

Jak na centrum życia politycznego i umysłowego przystało, działały we Lwowie dwie duże szkoły wyższe

— Uniwersytet Lwowski i Politechnika Lwowska. Choć po odzyskaniu w 1918 r. przez Polskę niepodległości Lwów stał się jednym z 17 miast wojewódzkich, tracąc swoją uprzywilejowaną pozycję, pozostał ważnym ośrodkiem naukowym. Pracowali tu tak wybitni uczeni, jak: logik, matematyk i filozof Leon Chwistek, matematycy Hugo Steinhaus, Stefan Banach i Władysław Orlicz, fizyk, Wojciech Rubinowicz, geograf Eugeniusz Romer, a także filozofowie tej miary co Kazimierz Twardowski, Kazimierz Ajdukiewicz i Roman Ingarden.

Zastużeni w obronie miasta

Politechnika Lwowska cieszy się długimi tradycjami. W grudniu ubiegłego roku świętowała dwusetną rocznicę swego powstania (o wizycie rektora PK prof. Jana Kaziora na uroczystościach jubileuszowych pisaliśmy w poprzednim numerze). Szczególnie szybki rozwój tej uczelni nastąpił u schyłku XIX w. Tworzono wtedy nowe katedry, doprowadzając w 1914 r. ich liczbę do 43. W 1901 r. uczelnia uzyskała prawa do doktoryzowania. Między rokiem 1900 a 1914 liczba profesorów wzrosła z 21 do 41, liczba docentów i nauczycieli — z 17 do 47, zaś liczba adiunktów i asystentów — z 19 do 70. W 1914 r. na uczelni istniało pięć wydziałów: Inżynierii Lądowej, Inżynierii Wodnej, Budownictwa Lądowego (czyli Architektury), Budowy Maszyn, Chemii Technicznej.

W 1914 r., po wybuchu I wojny światowej, znaczna część społeczności uczelni przeniosła się do Wiednia, gdzie w okresie okupowania Lwowa przez Rosjan kontynuowała pracę naukową i wykłady. We Lwowie pozostał prof. Maksymilian Thullie z niewielką grupą osób, by czuwać nad budynkami i majątkiem szkoły. Po odejściu w czerwcu 1915 r. Rosjan ze Lwowa wznowiono działalność, choć część lokali uczelni zajęło wojsko. Mimo kłopotów szybko rosła liczba studentów — od 130 w roku akademickim 1915/1916 do 989 w roku akademickim 1918/1919.

W 1918 r. osoby związane z Politechniką Lwowską odegrały znaczącą rolę w obronie Lwowa. Kazimierz Bartel — znakomity matematyk, późniejszy trzykrotny premier — tworzył wojska kolejowe. Władysław Rubczyński zorganizował lotnicze warsztaty, w których naprawiano samoloty, które brały udział w walkach i zapewniały komunikację z Krakowem i z Warszawą. Tadeusz Malarski opiekował się radiostacją przy ul. Chocimskiej. Sekcją robót saperskich dowodził Marian Żerebecki, a warsztaty saperskie znajdowały się pod rozkazami

Edwarda Suchardy. W sumie ponad 300 osób związanych z Politechniką Lwowską uczestniczyło w obronie Lwowa. W walkach toczonych w latach 1918–1921 w obronie ojczyzny życie oddało wielu studentów.

W następstwie wydarzeń związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości zagadnienia wojskowe zostały uwzględnione w programach działalności różnych jednostek uczelni. Prowadzono kursy fotografii lotniczej, wykłady dotyczące broni i amunicji oraz produkcji czołgów, pojazdów pancernych i dział. Doniosłym wydarzeniem w życiu Politechniki Lwowskiej była uroczystość nadania w 1922 r. *doctoratu honoris causa* marszałkowi Francji i naczelnemu dowódcy sił alianckich pod koniec I wojny światowej Ferdynandowi Fochowi.

Bryła, Mościcki, Bartel...

Mimo różnych trudności w okresie dwudziestolecia międzywojennego potencjał uczelni stale wzrastał. Liczba profesorów powiększyła się z 48 do 70. Znacznie wzrosła liczba studentów. W roku akademickim 1917/1918 było ich 670, w roku 1938/1939 — 3606 osób. Największą popularnością w całym tym okresie cieszyły się Wydział Mechaniczny i Wydział Inżynieryjny. Studenci rekrutowali się głównie z województwa lwowskiego, ale Politechnikę Lwowską wybierali też chętnie mieszkańcy województw: krakowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, a także kieleckiego, katowickiego i wołyńskiego. Poziom nauczania był wysoki, dlatego na części wydziałów wprowadzono egzaminy wstępne (np. na Wydziale Mechanicznym z matematyki, fizyki i geometrii wykreślnej) oraz kursy przygotowawcze do egzaminów wstępnych.

O randze Politechniki Lwowskiej najlepiej świadczyły nazwiska związanych z nią profesorów. Do najwybitniejszych należał Stefan Bryła, zaliczany do światowych pionierów budowlanych konstrukcji stalowych, spawanych elektrycznie. Jego dziełem był zbudowany w 1928 r. na rzece Słudwi koło Łowicza pierwszy w Europie spawany most drogowy. W dziejach inżynierii zapisał się też jako budowniczy najwyższego przed II wojną światową budynku w Polsce — gmachu „Prudentialu” w Warszawie.

Profesorem uczelni był Ignacy Mościcki, ogółowi Polaków znany przede wszystkim jako prezydent państwa w latach 1926–1939. Mościcki wszedł do historii nauki jako wybitny chemik, autor przemysłowej metody wytwarzania kwasu azotowego ze składników powietrza, syntetyzowanych w łuku elektrycznym. W okresie pracy na Politechnice Lwowskiej zajmował się problemami ważnymi dla przemysłu naftowego, opracowując m.in. metodę destylacji zachowawczej ropy naftowej, a także uzyskiwania gazoliny z gazu ziemnego. Był posiadaczem około 40 patentów.

Innym znakomitym uczonym, któremu przyszło pełnić wysokie funkcje państwowe, był wspomniany wyżej Kazimierz Bartel. Na Politechnice Lwowskiej wykładał wykreślną geometrię, której poświęcił wydany w 1919 r. podręcznik akademicki. Opublikował też dwa tomy (wydane w 1928 r. i 1958 r.) pracy „Perspektywa malarska”. W 1930 r. został prezesem Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Był ministrem kolei, ministrem wyznań religijnych i oświecenia publicznego oraz posłem na sejm. W latach 1926–1930 trzykrotnie piastował urząd premiera.

Wybitną postacią był też Maksymilian Thullie, autor wielu prac z zakresu mechaniki budowli, konstrukcji budowlanych, wytrzymałości materiałów. Napisał on pierwsze polskie podręczniki budowy mostów wszystkich typów. Kilkakrotnie powierzano mu funkcję rektora Politechniki Lwowskiej.

Więcej o osiągnięciach profesorów lwowskiej uczelni technicznej pisały Anna Strojna-Krzystanek i Anna Kraus w artykule „Śladem wybitnych uczonych”, w numerze 2/2016 „Naszej Politechniki”.

Lata II wojny światowej przyniosły śmierć wielu pracownikom i absolwentom Politechniki Lwowskiej. Wśród zamordowanych przez Niemców był Kazimierz Bartel. Grono osób rozproszyło się po świecie. Wielu jednak przetrwało lata okupacji i wzięło udział w odbudowywaniu po wojnie potencjału nauki polskiej, przeprowadzwszy się do ośrodków akademickich, działających w nowych granicach kraju.

Droga do politechniki

Idea utworzenia w Krakowie szkoły wyższej o charakterze politechnicznym pojawiła się jeszcze w początkowym okresie dwudziestolecia międzywojennego. Jednak pomysł ten nie mógł doczekać się realizacji wobec silnej pozycji Politechniki Lwowskiej (uczelni całkowicie zaspokajającej stosunkowo skromne wówczas zapotrzebowanie Polski Południowej na kadry

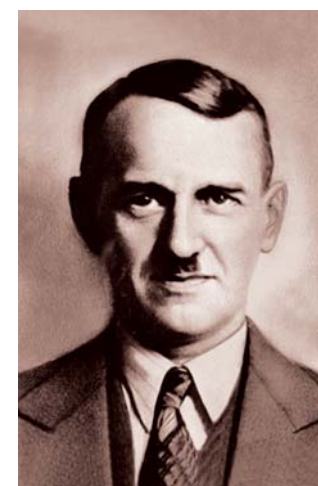
Izidor Stella-Sawicki

Kazimierz Zipsler

Zygmunt Ciechanowski

Edmund Wilozkiewicz

inżynieryjne). Sytuacja uległa zmianie, gdy w 1945 r. Politechnika Lwowska znalazła się poza granicami państwa, a Polska, stojąca w obliczu konieczności odbudowy ze zniszczeń wojennych swej infrastruktury, pilnie potrzebowała specjalistów.

Okolicznością dodatkowo sprzyjającą projektowi powołania politechniki w Krakowie było przybycie po wojnie do Krakowa grona lwowskich naukowców, którzy szukali swego miejsca w nowej rzeczywistości i byli zainteresowani kontynuowaniem dotychczasowej działalności w nowym środowisku akademickim. O utworzenie nowej uczelni technicznej w stolicy Małopolski zabiegały też osoby z lwowskimi korzeniami, już od dłuższego czasu pracujące w Krakowie. Należał do nich Izidor Stella-Sawicki.

Studia na Wydziale Inżynierii Politechniki Lwowskiej ukończył z odznaczeniem w 1904 r. Krótko pracował na macierzystej uczelni jako asystent prof. Maksymiliana Thulliego w Katedrze Mostów i Konstrukcji, by następnie rozpocząć zdobywanie bogatego doświadczenia zawodowego dzięki pracy na różnych odpowiedzialnych stanowiskach w gospodarce. Kierował wieloma inwestycjami hydrotechnicznymi. W wolnej Polsce Ministerstwo Robót Publicznych zatrudniło go przy projekcie regulacji Wisły od Niepołomic do Zawichostu. W 1921 r. powrócił do pracy w szkolnictwie wyższym, wiążąc się najpierw z Akademią Górniczą, a później także z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie, by wykładać zagadnienia budowlane na Wydziale Architektury tej uczelni.

Tadeusz Malarski

Antoni Plamitzer

Adolf Langrod

Adam Mściwujewski

W 1939 r. podzielił los profesorów aresztowanych przez Niemców w ramach Sonderaktion Krakau, ale doczekał uwolnienia z obozu koncentracyjnego Sachsenhausen, a zaraz po wyzwoleniu Krakowa spod niemieckiej okupacji powrócił do obowiązków akademickich w Akademii Górniczej jako dziekan Wydziału Hutniczego. Jednocześnie podjął intensywne starania w sprawie utworzenia w Krakowie uczelni politechnicznej. W efekcie jego zabiegów, wspieranych przez liczne grono przedstawicieli nauk inżynieryjnych, a także młodzież zainteresowaną tego typu studiami, w ramach struktury Akademii Górniczej utworzono Wydziały Politechniczne. Prof. Izidor Stella-Sawicki stanął na ich czele jako prorektor AG.

Doświadczenie przywiezione ze Lwowa

Od pierwszych miesięcy istnienia Wydziałów Politechnicznych AG ich funkcjonowanie w znacznej mierze opierało się na kadrze wywodzącej się z Politechniki Lwowskiej. Z tego grona w pierwszej kolejności na przypomnienie zasługuje prof. Kazimierz Zipser (1875–1961), specjalista w dziedzinie kolejnictwa.

Po studiach w latach 1892–1898 na Wydziałach Inżynieryjnych Szkoły Politechnicznej (jak wówczas nazywała się Politechnika Lwowska) Kazimierz Zipser pracował przy budowie kolei państwowych monarchii austriackiej. W wolnej Polsce jego doświadczenie przejściowo zostało wykorzystane w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego, ale już w 1921 r. został mianowany profesorem kolejnictwa na Politechnice Lwowskiej, gdzie powierzano mu odpowiedzialne funkcje. Dwukrotnie był dziekanem Wydziału Inżynierii, a w latach 1928/1929 i 1932/1933 — rektorem. W 1945 r. 70-letni uczony swoim olbrzymim doświadczeniem naukowym i organizatorskim wsparł powstającą w Krakowie Politechnikę. Do 1947 r. był kierownikiem Katedry Budowy Kolei na PK. Później związał się z Politechniką Wrocławską, gdzie w latach 1947–1949 był prorektorem.

W tworzeniu podwalin Politechniki Krakowskiej uczestniczył także 72-letni już wówczas prof. Zygmunt Ciechanowski (1873–1966). Jego pomoc była nie do przecenienia, bowiem dysponował m.in. doświadczeniem wyniesionym z lat sprawowania na Politechnice Lwowskiej funkcji dziekana Wydziału Mechanicznego i prorektora.

Do grona głównych twórców Politechniki Krakowskiej należał prof. Edmund Wilczkiewicz (1891–1946), wybitny geodeta, specjalista w dziedzinie fotogrametrii. Po studiach na Politechnice Lwowskiej kontynuował on karierę naukową na macierzystej uczelni, gdzie w roku akademickim 1938/1939 został dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Wodnej. Gdy w 1945 r. trafił do Krakowa, jego doświadczenie od razu wykorzystano przy organizowaniu Wydziałów Politechnicznych AG. Został pierwszym dziekanem Wydziału Inżynierii WP AG. Jego niespodziewana, przedwczesna śmierć w kwietniu następnego roku była olbrzymią stratą dla uczelni.

Innym zasłużonym lwowskim naukowcem, który uczestniczył w tworzeniu zrębów Politechniki Krakowskiej, był prof. Tadeusz Malarski (1883–1952). Wykształcenie zdobywał równocześnie na Politechnice Lwowskiej (Wydział Mechaniczny) i Uniwersytecie Jana Kazimierza, studiując mechanikę, fizykę i matematykę. W 1936 r. został profesorem zwyczajnym

w Katedrze Fizyki PL. W 1945 r. objął kierownictwo Katedry Fizyki na Wydziałach Politechnicznych AG.

Wiedzą wyniesioną również z dwu uczelni — Politechniki Lwowskiej i Uniwersytetu Jana Kazimierza — legitymował się również prof. Antoni Plamitzer (1889–1954), matematyk, najwyższej klasy specjalista w dziedzinie geometrii wykreślnej. Na Politechnice Lwowskiej dwukrotnie był dziekanem Wydziału Mechanicznego (1931/1932 i 1936/1937). Po opuszczeniu Krakowa przez Niemców Antoni Plamitzer już w lutym 1945 r. objął Katedrę Geometrii Wykreślnej w Akademii Górniczej. Zaangażował się jednocześnie w organizowanie odrębnej uczelni politechnicznej, mogącej kontynuować tradycje Politechniki Lwowskiej. Po powstaniu Wydziałów Politechnicznych przy AG już w tej strukturze kierował nadal Katedrą Geometrii Wykreślnej.

Oni tworzyli zręby nowej uczelni

Doświadczenie pracy na Politechnice Lwowskiej w roli wykładowców, asystentów bądź adiunktów miała większa grupa osób zaangażowanych w organizowanie Wydziałów Politechnicznych Akademii Górniczej.

Adolf Langrod (1876–1968) należał do grona ludzi szczególnie intensywnie pracujących na rzecz utworzenia Wydziału Komunikacji. W 1945 r. został pierwszym kierownikiem Katedry Budowy Pojazdów Szynowych, a w 1948 r. powierzono mu funkcję prodziekana Wydziału Komunikacji. Marian Porębski (1886–1947) od 1 listopada 1945 r. wykładał na Wydziałach Politechnicznych przy AG jako kierownik Katedry Elektrotechniki Ogólnej na Wydziale Komunikacji. Otton Nikodym (1887–1974) — ten sam, który od niedawna, wraz ze Stefanem Banachem, jest bohaterem nietypowego pomnika w formie ławki na krakowskich Plantach — został w 1945 r. kierownikiem Katedry Matematyki, zanim w roku następnym wyemigrował na Zachód.

Marcin Chmaj (1890–1956) został w 1945 r. powołany, by zorganizować Katedrę Budowy Dróg i następnie kierował nią przez 11 lat, do końca życia, pełniąc przejściowo w roku 1947/1948 funkcję prodziekana Wydziału Inżynierii Lądowej i Wodnej. Stanisław Haupt (1890–1953) zorganizował w 1946 r. Katedrę Sygnalizacji i Zabezpieczeń Kolejowych i został jej pierwszym kierownikiem. Zygmunt Novak (1897–1972) należał do grona organizatorów Wydziału Architektury i od 1945 r. był adiunktem, a następnie zastępcą profesora w Katedrze Urbanistyki, zaś w 1956 r. objął Zakład Planowania Przestrzeni Zielonych. Eugeniusz Małecki (1898–1956) związany z PK od 1945 r., początkowo jako zastępca profesora i kierownik Katedry Silników Spalinowych i Lotniczych, został w 1948 r. prodziekanem, a w roku następnym dziekanem Wydziału Komunikacji i funkcję tę pełnił do 1952 r.

Adam Mściwujewski (1898–1965) od 1945 r. był kierownikiem Katedry Architektury Powszechnej, a w latach 1949–1952 sprawował funkcję prodziekana Wydziału Architektury. Kazimierz Szawłowski (1898–1969) zorganizował i objął w 1945 r. kierownictwo Katedry Pomiarów Maszyn. W roku następnym podjął się organizacji Katedry Maszynoznawstwa II i został również jej pierwszym kierownikiem. Adiunktem w tej katedrze został w 1946 r. inny były asystent Politechniki Lwowskiej Stanisław Steindl (1914–2005), który w późniejszych

Franciszek Kotowski

Bronisław Kopyciński

Kazimierz Sokalski

Jan Wątorski

latach doszedł do stanowiska prodziekana i dziekana Wydziału Mechanicznego.

Franciszek Kotowski (1901–1970) w początkowym okresie działalności Wydziałów Politechnicznych rozwijał specjalność lotniczą, kierując w latach 1946–1949 Katedrą Budowy Płatowców; w latach 1958–1960 był dziekanem Wydziału Mechanicznego. Rudolf Śmiałowski (1903–1980) należał do grona organizatorów Wydziału Architektury i został pierwszym kierownikiem Katedry Budownictwa Ogólnego, a w latach 1948–1951 był dziekanem. Tadeusz Wójcicki (1911–1953) został w 1945 r. adiunktem w Katedrze Budowy Mostów na Wydziale Inżynierii Lądowej i Wodnej, a w latach 1951–1953 kierował Katedrą Mechaniki Ogólnej na Wydziale Komunikacji.

W 70-letnich dziejach Politechniki Krakowskiej obok inżynierów znaczące miejsce zajęli ludzie sztuki. I w tej dziedzinie dały o sobie znać wpływy lwowskie. Dobrym tego przykładem jest Jadwiga Horodyska (1905–1973) — notabene jedna z nielicznych kobiet współtworzących naszą uczelnię. Umiejętności zdobyte w Szkole Przemysłu Artystycznego we Lwowie pogłębiła następnie podczas studiów w Rzymie i jeszcze przed wojną doczekała się wystaw w Rzymie, Paryżu oraz Nowym Jorku. W listopadzie 1945 r. podjęła pracę w Katedrze Rysunku Odręcznego na Wydziale Architektury Wydziałów Politechnicznych, a w 1956 r. objęła stanowisko kierownika Zakładu Rzeźby w tejże katedrze. Na PK pracowała 26 lat.

Na czele PK

Nie można zapominać, że osoby wywodzące się z kręgu Politechniki Lwowskiej w początkowym okresie istnienia Politechniki Krakowskiej miały znaczący wpływ na zarządzanie całą uczelnią. W pierwszej kolejności wspomnieć trzeba o trzech rektorach PK.

W 1956 r. funkcję tę objął Bronisław Kopyciński (1907–2004), specjalista w zakresie konstrukcji betonowych i technologii betonu. Studia na Politechnice Lwowskiej ukończył w 1932 r. i początkowo pracował jako starszy asystent w Katedrze Budownictwa Wodnego PL, aby po roku przenieść się do Katedry Budowy Mostów II. W 1934 r. jednak zrezygnował z kariery akademickiej i przyjął posadę w Wydziale Budownictwa Zarządu Miasta Krakowa. Do pracy naukowej powrócił w 1945 r. jako wykładowca konstrukcji stalowych i drewnianych na Wydziałach Politechnicznych. Będąc rektorem, kładł nacisk na konieczność łączenia dydaktyki i badań naukowych ze współpracą z gospodarką, a także na aktywność w zakresie publikacji. Jako jedyny rektor PK funkcję tę sprawował przez trzy kadencje, do roku 1965.

Studia i asystenturę w Katedrze Budowy Dróg i Tuneli na Politechnice Lwowskiej miał w swojej biografii Kazimierz Sokalski (1906–1968), specjalista w zakresie projektowania i budowy dróg, gdy w 1965 r. obejmował stanowisko rektora PK po Bronisławie Kopycińskim. Podobnie jak Kopyciński, u progu swej drogi zawodowej szybko zamienił prowadzenie zajęć na

uczelnia na pracę w administracji. Po wojnie Sokalski początkowo związał się z Politechniką Wrocławską, ale w 1956 r. przeniósł się na PK. W 1958 r. został dziekanem Wydziału Budownictwa Lądowego i pełnił tę funkcję do objęcia urzędu rektora. Zmarł w 1968 r., przed zakończeniem kadencji rektorskiej.

Szczególnie silne więzi z Politechniką Lwowską łączyły Jana Wątorskiego (1915–1976), rektora Politechniki Krakowskiej w latach 1968–1972. Ten specjalista w zakresie inżynierii dróg i mostów, podejmując studia na lwowskiej uczelni, a następnie zostając asystentem w Katedrze Budowy Kolei, kontynuował rodzinną tradycję. Jego ojciec, Karol Wątor, był wszak profesorem Politechniki Lwowskiej, a w roku akademickim 1924/1925 został jej rektorem. W pierwszych latach po wojnie Jan Wątor był działalnością dydaktyczną i naukową łączył z pracą w przedsiębiorstwach budowlanych. Będąc od 1953 r. samodzielnym pracownikiem naukowym, pełnił na PK odpowiedzialne funkcje, kierując kolejno katedrą, instytutem i Wydziałem Budownictwa Lądowego.

Lwowskie korzenie miało także kilku prorektorów krakowskiej politechniki. Geolog Marian Kamiński (1901–1980), który był absolwentem Uniwersytetu Jana Kazimierza (1926), został prorektorem Wydziałów Politechnicznych w 1947 r. Architekt Zbigniew Kupiec (1905–1991), absolwent Politechniki Lwowskiej (1932), prorektorem PK był w latach 1956–1958. Mieczysław Nosowicz (1901–1969), absolwent Politechniki Lwowskiej (1928), specjalista w dziedzinie budowy i eksploatacji maszyn, uważany za pioniera w dziedzinie badań nad eksploatacją pojazdów samochodowych w Polsce, prorektorem PK był w latach 1956–1960, wcześniej pełniąc funkcje prodziekana Wydziału Komunikacji oraz prodziekana i dziekana Wydziału Mechanicznego.

Prorektorem — od 1952 r. Wydziałów Politechnicznych AG, a następnie samodzielnej Politechniki Krakowskiej do 1956 r. — był Włodzimierz Roniewicz. Ten specjalista w dziedzinie inżynierii środowiska studiował na Politechnice Wiedeńskiej i Politechnice Lwowskiej. Wartym przypomnienia epizodem z jego życia w okresie lwowskim jest fakt, że w latach 1926–1928 był redaktorem „Czasopisma Technicznego”, pisma, którego tradycję kontynuuje dziś Politechnika Krakowska.

Poprzez kierownictwo Katedry Termodynamiki i funkcję dziekana Wydziału Mechanicznego do stanowiska prorektora (w latach 1956–1965) doszedł Stanisław Chrzanowski (1899–1979). Dodajmy, że również prorektorem PK, a później także rektorem (w latach 2002–2005) był jego syn, Marcin Chrzanowski. Prorektorem PK był w latach 1968–1970 Janusz Walczak (1906–1986), który jeszcze w 1945 r. zorganizował Katedrę Wytrzymałości Materiałów i objął jej kierownictwo, a w latach 1952–1954 był dziekanem Wydziału Mechanicznego.

Pozostali w ludzkiej pamięci

Z upływem czasu w naturalny sposób mało grono nauczycieli akademickich Politechniki Krakowskiej, legitymujących się lwowskimi korzeniami. Postacie te zapisały się jednak w pamięci następnych pokoleń. Wiele z nich jest do dziś wspominanych przy różnych okazjach, przeważnie przez uczniów. Nie sposób wymienić wszystkich, ale trzeba przytoczyć jeszcze chociaż kilka nazwisk.

Do wybitnych postaci PK należał Władysław Rubczyński

Mieczysław Nosowicz

Stanisław Chrzanowski

Janusz Walczak

Władysław Nikliborc

(1884–1962), organizator i kierownik od 1945 r. Katedry Pojazdów Mechanicznych, a od 1953 r. Katedry Budowy Pojazdów i Ciągników. Władysław Nikliborc (1899–1948) zorganizował w 1945 r. Katedrę Matematyki na Wydziale Inżynierii i był jej pierwszym kierownikiem. Od początku istnienia Wydziałów Politechnicznych adiunktem w Katedrze Matematyki był Zdzisław Siedmiograj (1906–1962), a w latach 1951–1953 i 1955–1962 nią kierował.

W kolejnych latach do politechnicznej społeczności dołączali następni wychowankowie Politechniki Lwowskiej. Do wyższych godności akademickich doszedł Zdzisław Romaniszyn (1920–2003), który rozpoczęte na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej studia kończył już po wojnie na Wydziale Komunikacji w ramach Wydziałów Politechnicznych, a potem przez 12 lat należał do władz Wydziału Transportu, najpierw jako prodziekan, a w latach 1981–1987 jako dziekan. Dziekanem Wydziału Budownictwa Wodnego PK był inny wychowanek i adiunkt Politechniki Lwowskiej, Stanisław Szerszeń (1899–1975), a dziekanami Wydziału Mechanicznego byli wspomniani wyżej Mieczysław Nosowicz oraz Jan Krakowski (1898–1969), który we Lwowie pracował w katedrze kierowanej przez Ignacego Mościckiego. Dziekanem Wydziału Architektury był Czesław Boratyński (1901–1953), który w Krakowie pełnił też przez wiele lat — przed wojną i po wojnie — funkcję architekta miejskiego.

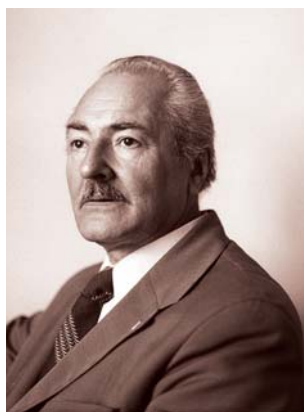
Na wspomnienie zasługują Jadwiga i Michał Halaunbrennerowie (1904–1989 i 1901–1976). Oboje małżonkowie byli z wykształcenia fizykami, wychowankami Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie i oboje po wojnie związali się z Politechniką Krakowską, gdzie Michał Halaunbrenner w latach 1952–1970 kierował Katedrą Fizyki. Doprowadził ją do poziomu najlepiej wyposażonych jednostek na polskich politechnikach. Również absolwentem UJK był matematyk Feliks Barański (1915–2006), który znalazł swoje miejsce na Politechnice Krakowskiej i w latach 1979–1985 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Matematyki.

Lwowski etos

Można byłoby jeszcze przytoczyć wiele innych nazwisk ludzi, którzy po latach spędzonych na Politechnice Lwowskiej spożytkowali zdobytą tam wiedzę i doświadczenie dla dobra Politechniki Krakowskiej. Aby obraz był pełny, należałoby również prześledzić dorobek naukowy i dydaktyczny tych osób. Dopiero dysponując takim przeglądem, można by się pokusić o całościową ocenę efektów obecności na krakowskiej politechnice tak licznej grupy lwowiaków z cenzusem akademickim.

Okazją do sformułowania takiej oceny będzie zapewne wydawnictwo, które przygotowuje obecnie Muzeum Politechniki Krakowskiej. W książce zostaną przedstawione wszystkie dostępne dziś informacje na temat bez mała 100 osób należących do lwowskiego „zaciągu” na PK. Ludzie ci stanowili blisko połowę początkowego składu dydaktyczno-naukowego nowej uczelni powstającej w Krakowie. Dzięki publikacji, która ukaże się już niebawem, łatwiej będzie zrozumieć, jak wielką wartością dla Politechniki Krakowskiej było pojawienie się w jej murach osób, które wcześniej należały do wspólnoty akademickiej Lwowa.

Trzeba bowiem pamiętać, że ludzie ci przybyli nie tylko z zasobem wiedzy wyniesionej z uczelni zaliczanej do szkół technicznych, cieszących się renomą w Europie. Przyszli nie

Zdzisław Romaniszyn

Stanisław Szerszeń

Jan Krakowski

Jadwiga Halaunbrenner

Michał Halaunbrenner

Feliks Barański

tylko z olbrzymim doświadczeniem. Pojawili się w Krakowie wraz z wyniesioną ze Lwowa kulturą pracy naukowej, z wykształconym tam etosem badacza, etosem, który według zgodnej opinii historyków nauki stał na bardzo wysokim poziomie.

Ten wątek historii Politechniki Krakowskiej z pewnością zasługuje na szczegółowe zbadanie. Lwowiacy na PK w znacznym stopniu bowiem wpłynęli na intelektualne formowanie się nowej uczelni, a tym samym na drogę jej dalszego rozwoju. Z tego dziedzictwa Politechnika Krakowska korzysta po dziś dzień.

Zdjęcia ze zbiorów Muzeum Politechniki Krakowskiej, reprodukcje wykonał Jan Zych.

KRONIKA

Styczeń

6 I Koncert noworoczny Krakowskiej Orkiestry Staromiejskiej w Teatrze Groteska.

11 I I Targi Mobilności na Politechnice Krakowskiej organizowane wspólnie przez Samorząd Studentów PK, Erasmus Student Network PK i IAESTE PK.

12–13 I Ogólnopolskie 9. Dni Transportu „Problemy logistyczne i transportowe zabytkowych obszarów miejskich”, zorganizowane przez Koło Naukowe Logistyki TiLOG z Wydziału Inżynierii Lądowej PK.

13 I VIII Grand Prix w Narciarstwie Alpejskim dla pracowników Wydziału Inżynierii Środowiska w Spytkowicach.

Bal Sportowca 2017 zorganizowany przez Zarząd Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego PK.

14 I — 5 II Wystawa fotografii Jana Zycha „XXII Europejska Wystawa Mostowa. Północna Hiszpania — Pireneje” w Galerii PK „Gil”.

18 I — 3 II Wystawa Związku Polskich Artystów Plastyków „Siódmy wymiar sztuki” w Galerii PK „Kotłownia”.

19 I Uroczystość wręczenia Nagrody im. Sługi Bożego Jerzego Ciesielskiego, zorganizowana przez Tygodnik Rodzin Katolickich „Źródło”.

20 I VIII Grand Prix w Narciarstwie Alpejskim dla pracowników Wydziału Architektury w Lubomierzu.

Spotkanie integracyjne pracowników i studentów Wydziału Inżynierii Lądowej PK „Lądowiec 2017”.

21 I Spotkanie integracyjne pracowników i studentów Wydziału Fizyki, Matematyki i Informatyki PK „Restart 2017”.

24 I Podpisanie umów o współpracy PK z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania w Krakowie oraz Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Krakowie.

26 I Konferencja „Uwolnij swoją kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość — załóż start-up” zorganizowana przez South Poland Cleantech Cluster Sp. z o. o. i spółkę INTECH PK.

31 I Podpisanie porozumienia o współpracy z Powiatem Tatrzańskim.

Opracowała: Renata Dudek

REKTOR I SENAT

Posiedzenie Senatu PK

25 stycznia 2017 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- liczby miejsc na I roku stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I i II stopnia, rozpoczynających się na Politechnice Krakowskiej w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2017/2018;
- zniesienia kierunku studiów informatyka na Wydziale Mechanicznym;
- zniesienia kierunku studiów zarządzanie i inżynieria produkcji na Wydziale Mechanicznym;
- realizacji przez Politechnikę Krakowską w 2018 r. inwestycji ujętych w wieloletnim planie inwestycyjnym;
- zmian w wieloletnim planie inwestycji Politechniki Krakowskiej w zakresie robót budowlanych i projektowych oraz w planie na 2017 r.;
- zatwierdzenia zmian w planie rzeczowo-finansowym na 2016 r.

Zarządzenia rektora PK

Zarządzenie nr 64 z 20 grudnia 2016 r. w sprawie zmian we wzorach umów o warunkach odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, obowiązujących na studiach doktoranckich na Politechnice Krakowskiej.

Zarządzenie nr 65 z 20 grudnia 2016 r. w sprawie wzorów umów o warunkach odpłatności za studia wyższe oraz umów o warunkach kształcenia dla cudzoziemców.

Zarządzenie nr 66 z 21 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu podziału na wydziałach PK dotacji celowej na finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich”.

Zarządzenie nr 67 z 22 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu udzielania zamówień publicznych”.

Zarządzenie nr 68 z 22 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad zawierania umów zlecenia i umów o dzieło na Politechnice Krakowskiej.

Zarządzenie nr 1 z 2 stycznia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wzorów dokumentów rekrutacyjnych dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I i II stopnia, uruchamianych w roku akademickim 2016/2017.

Zarządzenie nr 2 z 4 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad wdrożenia oraz funkcjonowania modułu eHMS/pens”.

Zarządzenie nr 3 z 12 stycznia 2017 r. w sprawie zmian w „Regulaminie wynagradzania pracowników Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki”.

Zarządzenie nr 4 z 17 stycznia 2017 r. w sprawie powołania pełnomocnika rektora Politechniki Krakowskiej ds. kół naukowych.

Komunikaty rektora PK

Komunikat nr 1 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie uchwał Senatu PK podjętych na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2016 r.

Komunikat nr 2 z 17 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia terminu obchodów Święta Szkoły.

Komunikaty kanclerza PK

Komunikat nr 10 z 19 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Krakowskich Kart Miejskich na PK.

Komunikat nr 11 z 19 grudnia 2016 r. w sprawie zmiany sposobu dostaw artykułów spożywczych do jednostek organizacyjnych Politechniki Krakowskiej.

PRACOWNICY

Doktorzy habilitowani

Magdalena Kozień-Woźniak

Urodziła się w 1970 r. w Krakowie. Ukończyła klasę matematyczno-fizyczną V Liceum Ogólnokształcącego. W latach 1989–1994 studiowała na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej. Projekt dyplomowy pt. „Galeria Sztuki w Münster” wykonała w ramach współpracy z Fachhochschule Münster w Niemczech pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. arch. Wojciecha Bulińskiego i prof. Herberta Bühlera z FH Münster. Praca została wyróżniona w konkursie SARP Dyplom Roku 1994. W 1998 r. otrzymała Stypendium Miasta Krakowa dla Młodych Twórców w dziedzinie architektury.

Stopień naukowy doktora uzyskała w 2001 r. na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, broniąc pracy doktorskiej pt. „O czasie w architekturze”. Promotorem doktoratu był prof. Wojciech Buliński. Rada Wydziału Architektury PK nadała jej 19 października 2016 r. stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dziedzinie: architektura i urbanistyka, w specjalności: teoria i projektowanie urbanistyczno-architektoniczne. Podstawą postępowania habilitacyjnego była monograficzna publikacja książkowa „Teatry interferencji. Współczesna architektura teatralna a nieformalna przestrzeń teatru”, stanowiąca kluczową fazę w jej badaniach naukowych nad architekturą użyteczności publicznej

(w szczególności nad architekturą teatralną) i jednocześnie podsumowująca twórczą pracę zawodową.

Na Politechnice Krakowskiej jest zatrudniona od 2001 r. Obecnie pracuje jako adiunkt w Pracowni Architektury Społeczno-Usługowej i Publicznej w Instytucie Projektowania Architektonicznego PK (kierownik: dr hab. inż. arch. Kazimierz Butelski). Prowadzi zajęcia z projektowania architektonicznego obiektów użyteczności publicznej, również w języku angielskim dla stypendystów Programu Erasmus. Wykładała teorię i zasady projektowania architektonicznego („funkcje współczesnego muzeum”, „widoczność i akustyka sal widowiskowych”). Jest konsultantem prac dyplomowych w zakresie projektowania obiektów teatralnych i sal widowiskowych.

Jej działalność naukowa oraz twórcza praca zawodowa mają ścisły związek z pracą dydaktyczną i popularyzatorską. Prace twórcze są bowiem poddawane naukowej analizie, a podejście naukowe stosowane jest podczas projektowania architektonicznego. Wyniki badań oraz prace twórcze zostają następnie wykorzystane w procesie dydaktycznym oraz prezentowane są odpowiednio w publikacjach naukowych, na wystawach i w publikacjach prac twórczych. Najważniejsze problemy, jakie podejmuje w swej pracy, dotyczą kształtowania współczesnych obiektów muzealnych, kultury (architektura dla sztuki w mieście) i teatralnych.

Jest współnikiem pracowni projektowej Kozień Architekci — wraz z dr. inż. arch. Markiem Kozieniem i mgr inż. arch. Katarzyną Kozień-Kornecką — i współautorką ponad 40 twórczych prac projektowych z zakresu architektury użyteczności publicznej (24 dotyczyły obiektów kultury: 10 teatrów, 5 sal widowiskowych, 9 muzeów i galerii). Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń uzyskała w 2006 r.

Prace architektoniczne zespołu Kozień Architekci były prezentowane na 30 wystawach architektonicznych w kraju i za granicą (Budapeszt, Praga, Bratysława, Lublana, Oslo, Bruksela). Na zaproszenie konkretnych instytucji dr hab. inż. arch. Mag-

dalena Kozień-Woźniak prezentowała je również na wykładach w Polsce i w Libanie (Bejrut). Prace twórcze były publikowane zarówno w opracowaniach o charakterze monograficznym, architektonicznych wydawnictwach albumowych, katalogach wystaw, architektonicznych czasopismach krajowych i zagranicznych.

Za działalność twórczą uzyskała wraz z zespołem 30 nagród i wyróżnień, 9-krotnie — pierwszą nagrodę w konkursie architektonicznym. Zrealizowane zostały 4 projekty konkursowe: Radia Koszalin, Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyślu, a we Wrocławiu — Teatru Capitol i filii Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Realizacje uzyskiwały nagrody i wyróżnienia. Obiekt Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyślu był nominowany do europejskiej Nagrody Miesa van der Rohe 2008 oraz wyróżniony w konkursie Nagroda Roku SARP 2008. Teatr Capitol we Wrocławiu zdobył Grand Prix w konkursie Piękny Wrocław 2013 oraz został wyróżniony w konkursie Nagroda Roku SARP 2013. Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Nowym Sączu została uznana za najlepszy budynek Nowego Sącza I dekady XXI w.

Na Politechnice Krakowskiej sprawowała funkcję prodziekana Wydziału Architektury PK w latach 2005–2012 (2 kadencje). Była członkiem Senatu PK w latach 2005–2016 (trzy kadencje). W latach 2015–2016 z ramienia PK zasiadała w Radzie Związku Uczelni InnoTechKrak. Ponadto działa w komisjach wydziałowych. Za osiągnięcia organizacyjne była nagradzana przez dziekana WA i rektora PK. Została odznaczona Brązową i Srebrną Odznaką SARP oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi (2010 r.).

Jest członkiem Stowarzyszenia Architektów Polskich (od 1998 r.; w latach 2000–2006 w Zarządzie Oddziału SARP w Krakowie; od 2006 r. członek Kolegium Sędziów Konkursowych i sędzia w konkursach architektonicznych). Przynależy do Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów (od 2006 r.; w latach 2014–2015 sędzia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego IARP).

Jest mężatką, matką 10-letniej Aleksandry. Lubi narty i żagle. Była kapitanem drużyny koszykarek AZS PK. ●

Tomasz Baczyński

Urodził się w 1966 r. w Krakowie. Jest absolwentem tutejszego II Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Jana III Sobieskiego. Studia podjął na Wydziale Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Krakowskiej na kierunku inżynieria sanitarna, od II roku realizował je według programu indywidualnego, z częścią zajęć w Instytucie Biologii Środowiskowej Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1989 r. wykonał pracę magisterską pt. „Optymalizacja beztlenowo-tlenowego układu oczyszczania ścieków miejskich przy użyciu modeli matematycznych” pod kierunkiem doc. dr. inż. Jerzego Kurbiela. W 1999 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych, broniąc na Wydziale Inżynierii Środowiska PK pracy doktorskiej „Zastosowanie procesu beztlenowego do usuwania pestycydów chloroorganicznych ze ścieków”. Promotorem był ponownie prof. dr hab. inż. Jerzy Kurbiel. 14 grudnia 2016 r. Rada Wydziału Inżynierii Środowiska PK, opierając się na pozytywnych recenzjach i opinii komisji habilitacyjnej, powołanej przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów, nadała mu stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych, w dyscyplinie: inżynieria środowiska. Osiągnięcie habilitacyjne stanowił cykl publikacji, prezentujących rezultaty badań nad bioremediacją gruntów zanieczyszczonych izomerami DDT i metoksychlorem, prowadzoną w warunkach beztlenowych. W pracach rozpoznano efektywność, przebieg i uwarunkowania biodegradacji tych związków.

Na Wydziale Inżynierii Środowiska PK pracuje od 1989 r. Zatrudniony pod koniec studiów jako technik laboratoryjny, po obronie pracy magisterskiej został mianowany na stanowisko naukowo-dydaktyczne asystenta stażysty, następnie — asystenta

(1991 r.). W 2000 r. został adiunktem w Zakładzie Oczyszczania Wody i Ścieków (obecnie: Zakład Technologii Środowiskowych), w Instytucie Zaopatrzenia w Wodę i Ochrony Środowiska PK.

W latach 2000–2001, pracując jako postdoc na Uniwersytecie Wageningen w Holandii (stypendium KE Marie Curie), realizował indywidualny projekt badawczy pt. „Bioavailability and biodegradability of organochlorine pesticides in contaminated soil/groundwater”. Przebywał również, w 1996 r., na stażu naukowym na Politechnice Królewskiej (Kungliga Tekniska Högskolan) w Sztokholmie, a w późniejszym okresie kontynuował współpracę z tą uczelnią.

Jego działalność naukowa dotyczy bioremediacji zanieczyszczeń gruntów, w szczególności wywołanych pestycydami. Prowadził również badania nad beztlenową biodegradacją i biodostępnością γ-heksachlorocykloheksanu i polichlorowanych cyklo dien: aldryny, dieldryny, izodryny i endryny. Jako kierownik realizował 2 projekty badawcze poświęcone tej problematyce („Ocena toksyczności oraz możliwości bioremediacji gruntów skażonych odpadami popestycydowymi”, „Badania i ocena procesu remediacji gruntów zanieczyszczonych odpadami popestycydowymi”), a w kolejnym był głównym i jedynym wykonawcą. Drugim obszarem jego aktywności badawczej jest technologia oczyszczania ścieków, zwłaszcza zastosowanie metod beztlenowych do oczyszczania ścieków przemysłowych i bytowo-gospodarczych. Brał udział w 3 projektach badawczych dotyczących tych zagadnień. Zajmuje się także oceną podatności ścieków na oczyszczanie biologiczne, wykorzystując do tego metody doświadczalne (frakcjonowanie ChZT, badania respirometryczne, testy technologiczne itd.) i modelowanie matematyczne.

Jako autor i współautor przygotował 34 ekspertyzy, opinie i koncepcje oczyszczania ścieków dla zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw komunalnych, jak: Grupa Azoty, International Paper, Polski Ogród (Hortex), Podhalańskie Zakłady Przemysłu Owocowo-Warzywnego Tymbark, PP Hellena SA czy przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych w Krakowie, Jędrzejowie, Ostrowcu Świętokrzyskim i Jaworznie.

W dorobku posiada 39 publikacji, w tym 1 monografię [„Bioremediacja gruntów skażonych dichlorodifenylotrichloroetanem (DDT) i jego pochodnymi”, Wydawnictwo PK 2015], 11 artykułów w czasopismach indek-

sowanych przez Web of Science oraz 9 artykułów w innych periodykach. Wśród jego wystąpień konferencyjnych znajdują się prezentacje na prestiżowych konferencjach cyklicznych: „Environmental Biotechnology”, „Anaerobic Digestion” i „International HCH and Pesticides Forum”. Wielokrotnie recenzował artykuły dla redakcji czasopism zagranicznych, wydawanych m.in. przez Elsevier, Springer i ACS.

Prowadzi zajęcia (wykłady, ćwiczenia projektowe i laboratoryjne) dla studentów I i II stopnia kierunku inżynieria środowiska z zakresu przeróbki osadów ściekowych, zastosowania beztlenowego oczyszczania ścieków, badań technologicznych w oczyszczaniu ścieków oraz remediacji środowiska wodno-gruntowego. W przygotowaniu programów tych przedmiotów wykorzystał wyniki prowadzonych badań oraz własnych prac eksperckich. W latach 2006–2007 dwukrotnie przebywał jako wykładowca na Uniwersytecie Genewskim, prowadził cykl zajęć pt. „Persistent organic pollutants in soils and sediments”. Wielokrotnie sprawował opiekę nad obco-krajowcami studiującymi i przebywającymi na stażach i praktykach na PK, prowadził dla nich wykłady. Był promotorem 14 prac magisterskich i 14 prac inżynierskich. Sprawował także nieformalną opiekę naukową nad doktorantem, przed wprowadzeniem przepisów ustanawiających promotorstwo pomocnicze.

Od września 2013 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora ds. naukowych Instytutu Zaopatrzenia w Wodę i Ochrony Środowiska PK. Jest równocześnie członkiem kilku komisji wydziałowych. W latach 2014–2016 zasiadał w Radzie Wydziału Inżynierii Środowiska PK jako przedstawiciel pomocniczych pracowników nauki. Był członkiem International Water Association w latach 2004–2011. Upowszechniając wiedzę z zakresu oczyszczania ścieków, wielokrotnie prowadził zajęcia w ramach serii seminariów szkoleniowych dla pracowników przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych.

Odnznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi (2007). W 2010 r. nagrodzony przez rektora PK za osiągnięcia dydaktyczne jako współautor podręcznika akademickiego.

Żonaty, ma dwoje dzieci. Zainteresowania prywatne to m.in.: krajoznawstwo, turystyka narciarska — narciarstwo przełajowe (*backcountry*, BC, w wersji *cross country downhill*, XCD) oraz turystyka rowerowa. Przez wiele lat ćwiczył tańce szkockich górali (*Highland Dancing*), jest jednym z założycieli zespołu tańca irlandzkiego i szkockiego „Comhlan” z Krakowa. ●

Doktorzy

Wydział Architektury

dr inż. arch. **Paweł Mika** (A-4) — „Wpływ prefabrykowanych, betonowych rozwiązań fasadowych na estetykę obiektów architektonicznych”; promotor: prof. dr hab. inż. arch. Waław Celadyn; recenzenci: dr hab. inż. arch. Marcin Brzezicki (PWR); dr hab. inż. arch. Joanna Tymkiewicz (PŚI); 18 I 2017 r.

Wydział Fizyki, Matematyki i Informatyki

dr inż. **Paweł Pławiak** (F-5) — „Automatyczne diagnozowanie dysfunkcji mięśnia sercowego na podstawie analizy sygnału elektrokardiograficznego (EKG) przy wykorzystaniu systemu ewolucyjno-neuronowego”; promotor: prof. dr hab. inż. Ryszard Tadeusiewicz (AGH); recenzenci: prof. dr hab. inż. Ewaryst Tkacz (PŚI), dr hab. Zbigniew Tabor, prof. PK (PK); 15 XII 2016 r. Praca wyróżniona.

Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej

dr inż. **Barbara Tarko** (C-1) — „Odzysk fosforu z mineralnych pozostałości po procesie termicznego przekształcania osadów ściekowych”; promotor: dr hab. inż. Zbigniew Wzorek, prof. PK; promotor pomocniczy: dr inż. Katarzyna Gorazda; recenzenci: prof. dr hab. inż. Barbara Grzmil (ZUT); prof. dr hab. inż. Katarzyna Chojnacka (PWR); 18 I 2017 r.

Wydział Inżynierii Lądowej

dr inż. **Renata Szermer-Zaucha** (spoza PK) — „Wpływ silnych wstrząsów górniczych na uszkodzenia budynków w powiązaniu z budową geologiczno-tektoniczną”; promotor: dr hab. inż. Elżbieta Pilecka, prof. PK; recenzenci: prof. dr hab. inż. Edward Popiołek (AGH), prof. dr hab. inż. Tadeusz Tataro (PK); 14 XII 2016 r. Praca wyróżniona.

dr inż. **Justyna Ferenc** (były pracownik L-1) — „Zmienność losowa lokalnych cech wytrzymałościowych wybranych stopów aluminium”; promotor: prof. dr hab. inż. Marian Gwóźdź; recenzenci: prof. dr hab. inż. Andrzej Machowski (PK), dr hab. inż. Tomasz Siwowski, prof. PRz (PRz); 14 XII 2016 r.

dr inż. **Marek Klimczak** (L-5) — „hp2 numerical homogenization for non-periodic viscoelastic materials” („Homogenizacja numeryczna hp2 w modelowaniu nieperiodycznych materiałów lepko-sprężystych”); promotor: prof. dr hab. inż. Witold Cecot; recenzenci: dr hab. inż. Łukasz Madej, prof. nadzw. AGH (AGH), prof. dr hab. inż. Waldemar Rachowicz (PK); 18 I 2017 r. Praca wyróżniona.

dr inż. **Piotr Sokal** (studia doktoranckie) — „Wytrzymałość na docisk w betonach wysokiej wytrzymałości wzmocnionych stalowym zbrojeniem spiralnym”; promotor: dr hab. inż. Andrzej Seruga, prof. PK; recenzenci: dr hab. inż. Jacek Hulimka, prof. nadzw. PŚI (PŚI), dr hab. inż. Tadeusz Urban, prof. nadzw. PŁ (PŁ); 18 I 2017 r.

Z udziałem biskupa Grzegorza Rysia

Spotkanie przy opłatku

Członkowie wspólnoty akademickiej Politechniki Krakowskiej spotkali się 21 grudnia ubiegłego roku w Sali Senackiej na dorocznej uroczystości przed świętami Bożego Narodzenia. Przybyłych — w szczególności bp. Grzegorza Rysia i proboszcza parafii św. Floriana ks. Grzegorz Szewczyka — powitał rektor PK prof. Jan Kazior. By wprowadzić zebranych w klimat zbliżających się świąt, Akademicki Chór PK „Cantata” prowadzony przez Martę Stós zaśpiewał „Wśród nocnej ciszy” i inne kolędy.

Zwracając się do zebranych, bp Grzegorz Ryś powiedział, że święta Bożego Narodzenia to taki czas, kiedy mierzymy się z tym, co niemożliwe — począwszy od tej nowiny, że Dziewica poczęła i porodziła syna. Ksiądz biskup życzył zebr-

nym, aby zmierzyli się z tym, co wydaje się niemożliwe. Ks. Grzegorz Szewczyk życzył, aby kościół św. Floriana był dla społeczności PK nadal miejscem, gdzie się szuka i odnajduje Boga. Krótkie podsumowanie mijającego roku wygłosił rektor Jan Kazior, życząc wszystkim radosnych świąt Bożego Narodzenia oraz sukcesów zawodowych i spełnienia wszelkich nadziei w nadchodzącym roku.

Bp Grzegorz Ryś pobłogosławił opłatki, którymi się następnie łamano, składając sobie nawzajem życzenia świąteczne i noworoczne. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Senatu PK, przedstawiciele grona nauczycieli akademickich, pracowników administracji i studentów.

(ps)

patronat medialny
„Naszej Politechniki”

Zbliża się Dzień Wynalazków

Na Politechnice Krakowskiej z inicjatywy spółki INTECH PK odbędzie się 3 marca, podobnie jak w roku ubiegłym, Dzień Wynalazków. Tematem tegorocznej edycji są sprawy szeroko pojętego bezpieczeństwa. Prezentowane będą pomysły i rozwiązania wynalazców z uczelni politechnicznych, służące podniesieniu poziomu bezpieczeństwa w życiu codziennym. W wydarzeniu wezmą udział przedstawiciele funduszy inwestycyjnych oraz działów badawczo-rozwojowych firm zainteresowanych wdrażaniem nowatorskich rozwiązań. Dzień Wynalazków rozpocznie się o godz. 9.00 w sali konferencyjnej pawilonu „Kotłownia” na kampusie PK przy ul. Warszawskiej 24. „Nasza Politechnika” jest patronem medialnym wydarzenia.

WSPOMNIENIE

Maria Fajto

Nie żyje Maria Fajto — długoletni kierownik Działu Administracyjno-Gospodarczego Politechniki Krakowskiej. Słowo „długoletni” wyjątkowo dobrze określa związek Zmarłej z Politechniką, bowiem Maria Fajto stała na czele działu 35 lat — praktycznie przez całe swoje zawodowe życie. Początkowo objęła stanowisko p.o. kierownika działu, aby kierownikiem zostać po kilkunastu miesiącach.

Gdy rozpoczynała pracę na PK w 1971 r., uczelnia nie zatrudniała jeszcze administratorów poszczególnych obiektów, wchodzących w jej skład. Ich obowiązki musiała wypełniać jedna osoba. Maria Fajto doglądała wszystkich budynków, terenów po byłych ogródkach działkowych w Czyżynach, obszarów zielonych na całej uczelni, troszcząc się o utrzymanie wszędzie porządku. Należało też do niej przygotowywanie głównych uro-

czystości uczelnianych — inauguracji roku akademickiego, ceremonii nadania tytułu *doctora honoris causa* i honorowego profe-

sora. Zapewniała obsługę techniczną władz uczelni, biorących udział w spotkaniach ze św. Janem Pawłem II. Nadzorowała pracę olbrzymiej liczby pracowników. W szczytowym okresie, u schyłku lat 80., podlegało jej 246 sprzątaczek i 78 portierów, nie licząc osób należących do personelu biurowego.

Do swych obowiązków Maria Fajto podchodziła wyjątkowo sumiennie. Konkretna, rzeczowa, dbała w pracy o dyscyplinę. Była szefem wymagającym, ale wyrozumiałym. Swoim doświadczeniem chętnie dzieliła się z podwładnymi. W 2006 r. odeszła na emeryturę, jednak nadal odwiedzała uczelnię. Interesowała się jej sprawami niemal do ostatniej chwili.

Po raz ostatni widzieliśmy Ją na PK jesienią ubiegłego roku. Potem poważnie zachorowała. Zmarła 6 stycznia 2016 r. Miała 71 lat.

Odeszli

Zbigniew Jan Białkiewicz, prof. dr hab. inż. arch., znawca architektury XIX wieku, absolwent Wydziału Architektury PK i wieloletni nauczyciel akademicki w Instytucie Historii Architektury i Konserwacji Zabytków PK, wykładowca kierunku architektura w Instytucie Nauk Technicznych Podhalańskiej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Targu, wybitny nauczyciel rysunku, projektant kilkudziesięciu kościołów i innych obiektów sakralnych w całej Polsce, rzeczoznawca w dziedzinie ochrony zabytków, człowiek niezwyklej dobroci i szlachetności — zmarł 18 listopada 2016 r., miał 75 lat.

Franciszek Czechowski, emerytowany pracownik Działu Technicznego PK — zmarł 16 czerwca 2016 r., miał 86 lat.

Zofia Kotarba, emerytowany pracownik PK, telefonistka, zatrudniona na uczelni w latach 1956–1991 — zmarła 22 kwietnia 2016 r.

Andrzej Królikowski, prof. dr hab. inż., znawca problemów inżynierii środowiska w zakresie wodociągów i kanalizacji oraz gospodarki wodno-ściekowej, autor opracowań stosowanych w gospodarce, emerytowany profesor Wydziału Inżynierii Środowiska PK, absolwent i wieloletni pracownik Politechniki Warszawskiej, także pracownik Politechniki Łódzkiej i Politechniki Białostockiej, były prezes ZG Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych, znakomity nauczyciel akademicki, człowiek

bezinteresowny, życzliwy i ujmujący kulturą — zmarł 7 listopada 2015 r., miał 82 lata.

Włodzimierz Królikowski, dr hab. inż., emerytowany pracownik Instytutu Maszyn Roboczych na Wydziale Mechanicznym PK — zmarł 26 sierpnia 2016 r.

Wacław Kucharczyk, wieloletni pracownik administracji PK, od 1978 r. zatrudniony na stanowiskach kierownika i zastępcy kierownika w Dziale Inwentaryzacji i Gospodarki Majątkowej, powszechnie znany i lubiany za swój wewnętrzny spokój, skromność i życzliwość — zmarł nagle 19 grudnia 2015 r., miał 60 lat.

Jacek Pawlik-Dobrowolski, prof. dr hab., specjalista z zakresu hydrologii i ochrony środowiska, profesor Wydziału Inżynierii Środowiska PK w latach 1986–1995, twórcą i kierownikiem Zakładu Podstaw i Systemów Ochrony Środowiska w Instytucie Zaopatrzenia w Wodę i Ochrony Środowiska PK, wieloletni pracownik Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych oraz Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, przedstawiciel Polski w Komisji Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego (HELCOM), człowiek prawy i wrażliwy, szanowany przez współpracowników i studentów — zmarł 29 października 2016 r., miał 79 lat.

Janusz Purski, dr inż. arch., pracownik Zakładu Architektury Użyteczności Publicznej

w Instytucie Projektowania Architektonicznego na Wydziale Architektury PK, znakomity dydaktyk, ulubieniec studentów — zmarł 1 listopada 2016 r., miał 54 lata.

Bronisław Sendyka, prof. dr hab. inż., specjalista z zakresu mechaniki i budowy maszyn, szczególnie silników spalinowych, wieloletni pracownik i dyrektor Instytutu Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych na Wydziale Mechanicznym PK, zasłużony dla rozwoju infrastruktury PK, członek wielu towarzystw naukowych i inżynierskich — zmarł 18 października 2015 r., miał 78 lat.

Barbara Skąpska, mgr sztuki, plastyk Politechniki Krakowskiej, zatrudniona w Dziale Administracyjno-Gospodarczym, później w Zakładzie Graficznym, pracownik Galerii „Gil” — zmarła 1 października 2015 r., miała 77 lat.

Zdzisław Żmudziński, prof. dr hab. inż., specjalista w zakresie budownictwa, geotechniki, mechaniki gruntów i fundamentowania, emerytowany profesor Wydziału Inżynierii Środowiska, prodziekan WIŚ, dyrektor Instytutu Geotechniki, kierownik Zakładu Mechaniki Gruntów i Fundamentowania, członek wielu komitetów naukowych w kraju i za granicą, oddany pracy naukowiec, znakomity nauczyciel akademicki — zmarł 30 stycznia 2016 r., miał 92 lata.

Nagrody dla pracowników PK

Wyróżniający się pracownicy Politechniki Krakowskiej otrzymali Nagrody Rektora PK za rok 2015. Uroczystość odbyła się 16 grudnia 2016 r. w Sali Senackiej. Z rąk rektora prof. Jana Kaziora nagrody odebrały następujące osoby:

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY

Nagrody indywidualne

prof. dr hab. inż. arch. Wojciech Kosiński
— za całokształt dorobku
prof. dr hab. inż. arch. Maria Jolanta Żychowska — za osiągnięcia naukowe
dr hab. inż. arch. Dominika Kuśnierz-Krupa
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. arch. Miłosz Zieliński
— za osiągnięcia organizacyjne
dr inż. arch. Bogdan Siedlecki
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr inż. arch. Hanna Hrehorowicz-Gaber
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr inż. arch. Patrycja Haupt
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. arch. Przemysław Bigaj
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr inż. arch. Anna Mielnik
— za osiągnięcia organizacyjne

Nagrody zespołowe

dr inż. Przemysław Kowalski
dr Łukasz Moszkowicz
dr Izabella Krzeptowska-Moszkowicz
dr inż. arch. Justyna Tarajko-Kowalska
— za osiągnięcia dydaktyczne

prof. szt. Ewa Gołogórska-Kucia
prof. szt. Stefan Dousa
dr hab. inż. arch. Andrzej Białkiewicz, prof. PK
dr hab. szt. Józef Wąsacz
dr inż. arch. Andrzej Domarzewski
dr szt. inż. arch. Marek Firek
dr inż. arch. Piotr Setkowicz
Renata Fatyga
Jerzy Janas
— za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. arch. Katarzyna Hodor
dr hab. inż. arch. Katarzyna Łakomy
— za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. arch. Anna Franta, prof. PK
dr hab. inż. arch. Anna Kantarek, prof. PK
dr hab. inż. arch. Mateusz Gyurkovich
dr inż. arch. Piotr Celewicz

Fot.: Jan Zych

dr inż. arch. Wojciech Korbela
mgr inż. arch. Julian Franta
mgr inż. arch. Karolina Dudzic-Gyurkovich
mgr Małgorzata Rekuć
mgr inż. arch. Eliza Szczerek
mgr inż. arch. Wojciech Świątek
— za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. arch. Jacek Gyurkovich
dr hab. inż. arch. Krystyna Paprzyca
dr hab. inż. arch. Mateusz Gyurkovich
mgr inż. arch. Julian Franta
mgr Małgorzata Rekuć
mgr Elżbieta Ostachowicz
— za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. arch. Elżbieta Węclawowicz-Bilska
dr hab. inż. arch. Anna Kantarek, prof. PK
— za osiągnięcia dydaktyczne

dr hab. inż. arch. Kazimierz Butelski
dr hab. inż. arch. Magdalena Kozień-Woźniak
mgr inż. arch. Marta Łukasik
— za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Kadłuczka
prof. dr hab. inż. arch. Ewa Węclawowicz-Gyurkovich
dr hab. inż. arch. Andrzej Gaczoł, prof. PK
dr habilitowana Klaudia Stala
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Kadłuczka
mgr inż. arch. Dominik Przygodzki
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. arch. Waclaw Seruga
dr hab. inż. arch. Magdalena Jagiełło-Kowalczyk, prof. PK
dr inż. arch. Elżbieta Kusińska
mgr inż. arch. Piotr Broniewicz
mgr Małgorzata Rekuć
— za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. arch. Andrzej Kadłuczka
prof. dr hab. inż. arch. Ewa Węclawowicz-Gyurkovich
dr inż. arch. Elżbieta Waszczyszyn
dr inż. arch. Jacek Czechowicz
dr inż. arch. Jolanta Sroczyńska
dr inż. arch. Zbigniew Wikłacz
dr inż. arch. Marta Urbańska
dr Katarzyna Kołodziejczyk
mgr Katarzyna Limanówka-Doktor
mgr inż. arch. Izabella Golicz
— za osiągnięcia organizacyjne

WYDZIAŁ FIZYKI, MATEMATYKI I INFORMATYKI

Nagrody indywidualne

dr hab. Ewa Gondek
— za osiągnięcia naukowe
dr hab. Joanna Kołodziej, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe

Fot.: Jan Zych

dr hab. inż. Lesław Bieniasz
— za osiągnięcia naukowe
dr Agnieszka Łuszczak
— za osiągnięcia naukowe
dr Radosław Kycia
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Paweł Karbowniczek
— za osiągnięcia naukowe
dr Iwona Butmanowicz-Dębicka
— za osiągnięcia naukowe
dr Radosław Kycia
— za osiągnięcia dydaktyczne

WYDZIAŁ INŻYNIERII ELEKTRYCZNEJ I KOMPUTEROWEJ

Nagrody indywidualne

dr hab. inż. Tomasz Węgiel
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Zbigniew Kokosiński
— za osiągnięcia organizacyjne
mgr inż. Grzegorz Nowakowski
— za osiągnięcia dydaktyczne
mgr inż. Łukasz Ścisło
— za osiągnięcia dydaktyczne

Nagrody zespołowe

dr inż. Dariusz Borkowski
dr inż. Maciej Sułowicz
dr hab. inż. Konrad Weinreb, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Janusz Gołdasz
prof. dr hab. inż. Bogdan Sapiński
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Edward Layer
dr inż. Krzysztof Tomczyk
— za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Witold Mazgaj, prof. PK
dr hab. inż. Tadeusz Sobczyk
dr hab. inż. Adam Warzecha, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe

WYDZIAŁ INŻYNIERII I TECHNOLOGII CHEMICZNEJ

Nagrody indywidualne

dr hab. inż. Jarosław Handzlik, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe
dr hab. inż. Włodzimierz Ciesielczyk, prof. PK
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr hab. inż. Barbara Tal-Figiel, prof. PK
— za osiągnięcia organizacyjne
dr inż. Rafał Rachwałik
— za osiągnięcia dydaktyczne

Nagrody zespołowe

dr inż. Elżbieta Sikora
prof. dr hab. inż. Jan Ogonowski
dr inż. Małgorzata Miastkowska
mgr inż. Elwira Lasoń
mgr inż. Karolina Śliwa
mgr inż. Magdalena Malinowska
— za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Aleksander Prociak, prof. PK
dr inż. Maria Kurańska
dr inż. Sławomir Michałowski
dr inż. Elżbieta Malewska
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Dariusz Bogdał
dr inż. Szczepan Bednarz
dr inż. Sylwia Dworakowska
dr inż. Marek Piątkowski
mgr inż. Wiktor Kasprzyk
mgr inż. Beata Kwasek
dr inż. Mateusz Galica
— za osiągnięcia naukowe

WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ

Nagrody indywidualne

dr hab. inż. Maria Fiertak, prof. PK
— za całokształt dorobku
dr hab. inż. Andrzej Seruga, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Jan Jaśkowiec
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Wit Derkowski
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr inż. Katarzyna Nosal
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Małgorzata Fedorczyk-Cisak
— za osiągnięcia organizacyjne

Nagrody zespołowe

prof. dr hab. inż. Witold Cecot
dr inż. Marta Oleksy
mgr inż. Marek Klimczak
— za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Edyta Plebankiewicz, prof. PK
dr inż. Renata Kozik
dr inż. Agnieszka Leśniak
dr inż. Krzysztof Zima
— za osiągnięcia dydaktyczne

prof. dr hab. inż. Tadeusz Tataro
prof. dr hab. inż. Krzysztof Stypuła
dr inż. Krzysztof Kozioł
dr inż. Filip Pachla
mgr inż. Bartosz Radecki-Pawlik
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Tadeusz Tataro
prof. dr hab. inż. Krzysztof Stypuła
dr inż. Alicja Kowalska-Koczwara
dr inż. Filip Pachla
— za osiągnięcia organizacyjne

WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Nagrody indywidualne

prof. dr hab. inż. Anna Anielak
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr hab. inż. Dawid Taler, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Bernard Twaróg
— za osiągnięcia dydaktyczne
dr inż. Jarosław Müller
— za osiągnięcia organizacyjne

Nagrody zespołowe

prof. dr hab. inż. Elżbieta Nachlik
dr inż. Antoni Bojarski
dr inż. Joanna Bąk
dr inż. Marta Cebulska
dr inż. Elżbieta Jarosińska
mgr inż. Katarzyna Kołodziejczyk
dr hab. inż. Jadwiga Królikowska, prof. PK
dr inż. Leszek Lewicki
dr inż. Andrzej Mączyński
— za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Jadwiga Królikowska, prof. PK
dr inż. Tadeusz Żaba
prof. dr hab. inż. Andrzej Królikowski
(zmarł w listopadzie 2016 r.)
— za osiągnięcia dydaktyczne

dr Tomasz Ścieżor
mgr inż. Halina Jasik
dr hab. Wojciech Balcerzak, prof. PK
dr inż. Anna Czaplicka
dr Marek Kubala
dr hab. inż. Agnieszka Generowicz, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Nagrody indywidualne

dr hab. inż. Paweł Octoń
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Małgorzata Chwał
— za osiągnięcia naukowe
dr hab. inż. Piotr Duda, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe
dr hab. inż. Janusz Mikuła, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe
dr hab. inż. Bogdan Słodki
— za osiągnięcia naukowe
dr inż. Damian Muniak
— za osiągnięcia naukowe
dr hab. inż. Halina Egner, prof. PK
— za osiągnięcia dydaktyczne

prof. dr hab. inż. Krzysztof Szuwalski
— za całokształt dorobku
dr inż. Andrzej Trojnecki
— za całokształt dorobku
prof. dr hab. inż. Józef Gawlik
— za osiągnięcia organizacyjne

Nagrody zespołowe

dr hab. inż. Marek Brzeżański, prof. PK
dr inż. Michał Mareczek
dr hab. inż. Wojciech Marek, prof. PK
dr inż. Tadeusz Papuga
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Edward Lisowski
dr inż. Grzegorz Filo
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Artur Ganczarski
prof. dr hab. inż. Jacek Skrzypek
dr hab. inż. Halina Egner, prof. PK
dr inż. Szymon Hernik
dr inż. Władysław Egner
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Wojciech Zalewski
dr hab. inż. Beata Niezgoda-Żelasko, prof. PK
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Aleksander Muc
dr inż. Agnieszka Bondyra
(zmarła w październiku 2016 r.)
dr inż. Adam Stawiarski
— za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Jan Taler
dr hab. inż. Bohdan Węglowski, prof. PK
dr hab. inż. Dawid Taler, prof. PK
dr hab. inż. Paweł Octoń
dr inż. Anna Korzeń
dr inż. Damian Muniak
mgr inż. Karol Majewski
mgr inż. Marcin Pilarczyk
mgr inż. Piotr Cisek
mgr inż. Karol Kaczmarek
— za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. Jerzy Ślodek
dr inż. Ksenia Ostrowska
dr inż. Marcin Krawczyk
dr inż. Robert Kupiec
mgr inż. Wiktor Harmatys
— za osiągnięcia organizacyjne

mgr inż. Marcin Malec
mgr inż. Marcin Morawski
— za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. Leszek Wojnar
prof. dr hab. inż. Adam Ruszaj
prof. dr hab. inż. Artur Ganczarski
dr hab. Sławomir Grądział, prof. PK
dr hab. inż. Łukasz Mika
— za osiągnięcia organizacyjne

dr hab. inż. Wiesław Zima, prof. PK
dr inż. Damian Muniak
mgr inż. Piotr Cisek
mgr inż. Grzegorz Ojczyk
mgr inż. Paweł Pacura
— za osiągnięcia dydaktyczne

dr inż. Paweł Romanowicz
dr inż. Agnieszka Bondyra
(zmarła w październiku 2016 r.)
— za osiągnięcia dydaktyczne

STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH

Nagroda indywidualna

mgr Agnieszka Łyczko
— za osiągnięcia dydaktyczne

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KSZTAŁCENIA

Nagrody zespołowe

prof. dr hab. inż. arch. Stanisław Juchnowicz
dr inż. arch. Ewelina Woźniak-Szpakiewicz
dr Tomasz Jeleński
— za osiągnięcia naukowe

dr Tomasz Jeleński
dr inż. Tomasz Berger
dr hab. Jakub Kronenberg, prof. nadzw. UŁ
mgr Karolina Maliszewska
— za osiągnięcia organizacyjne

*

Na zakończenie uroczystości rektor PK prof. Jan Kazior złożył uhonorowanym podziękowania za ich aktywność i wysiłek. W imieniu laureatów głos zabrał prof. Krzysztof Stypuła, który za nagrody podziękował we właściwy sobie sposób, czyli wierszem:

Nie wiem, jakie są powody,
Lecz się liczą dobre chęci.
Mało pieniędzy, a są nagrody
I to nas najbardziej kręci.
Więc dzięki ci, Władzo Nasza,
Że nagrodami do pracy zapraszasz.

(ps)

Prof. Tadeusz Burczyński *doctorem honoris causa* Politechniki Śląskiej

Politechnika Śląska swoją najwyższą godność honorową, tytuł *doctorem honoris causa*, przyznała wybitnemu specjalście w zakresie mechaniki komputerowej, obliczeniowej inżynierii materiałowej i sztucznej inteligencji — profesorowi Tadeuszowi Burczyńskiemu. Ceremonia nadania tytułu odbyła się 8 grudnia 2016 r. w auli Centrum Edukacyjno-Kongresowego Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Burczyński jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk. Pracuje na Wydziale Fizyki, Matematyki i Informatyki Politechniki Krakowskiej, gdzie w latach 2008–2013 pełnił obowiązki dyrektora Instytutu Informatyki, a w latach 2000–2013 kierował Zakładem Inteligencji Obliczeniowej w tymże instytucie. Od 2013 r. jest dyrektorem Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN. Kolejne szczeble kariery akademickiej pokonywał jednak przede wszystkim na Politechnice Śląskiej. Przypomniała o tym prof. Ewa Majchrzak z PŚI, promotor przewodu doktorskiego, w laudacji wygłoszonej podczas uroczystości w Gliwicach.

Tadeusz Burczyński urodził się 25 maja 1949 r. w Nysie. Jego związki z Politechniką Śląską datują się od czasu studiów, które odbył w latach 1968–1974 na Wydziale Mechanicznym Technologicznym PŚI. W 1980 r. obronił tu pracę doktorską z zakresu mechaniki, a w 1990 r. uzyskał habilitację w zakresie budowy i eksploatacji maszyn. Tytuł profesora przyznano mu w 1993 r. W latach 1990–1993 na Politechnice Śląskiej był prodziekanem

ds. studenckich Wydziału Mechanicznego Technologicznego. W latach 1997–2011 kierował na PŚI Katedrą Wytrzymałości Materiałów i Metod Komputerowych Mechaniki, a w latach 2011–2013 był dyrektorem Instytutu Mechaniki i Inżynierii Obliczeniowej, instytutu, który stworzył od podstaw.

Członkiem korespondentem PAN jest prof. Tadeusz Burczyński od 2007 r. Obecnie przewodniczy Komitetowi Mechaniki PAN, a także jest zastępcą przewodniczącego Rady Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN. W latach 1999–2009 był przewodniczącym Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki. W latach 2010–2012 wchodził w skład Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, a w latach 2012–2013 był członkiem Rady Narodowego Centrum Nauki. Profesor Burczyński uczestniczył także w pracach różnych instytucji zagranicznych i międzynarodowych. Od 2008 r. jest ekspertem Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (European Research Council). Funkcję eksperta pełni również we Francuskiej Narodowej Agencji Badań i w rządowym hiszpańskim Programie „Severo Ochoa”.

Charakteryzując dorobek naukowy *doctorem honoris causa*, prof. Ewa Majchrzak stwierdziła, że jest on znanym specjalistą w zakresie mechaniki materiałów i konstrukcji, analizy wrażliwości, zagadnień odwrotnych, dynamiki stochastycznej i systemów rozmytych, sztucznej inteligencji, modelowania i inżynierii wielkoskalowej, a zwłaszcza mechaniki obliczeniowej. Autorka laudacji zaznaczyła, że niezwykle bogata, różnorodna i efektywna praca naukowa, edukacyjna i organizacyjna pozwala uznać profesora Tadeusza Burczyńskiego za jednego z najwybitniejszych polskich uczonych w zakresie nowoczesnej mechaniki konstrukcji i materiałów oraz współczesnych technik komputerowych.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że uczony jest twórcą szkoły naukowej z zakresu zastosowania metody elementów brzegowych w analizie wrażliwości i optymalizacji. Jego prace z tego zakresu

Uroczysta chwila wręczenia dyplomu doktora honorowego

Wykład okolicznościowy wygłasza nowy *doctor honoris causa*

należały do pierwszych na świecie. Jako pierwszy sformułował koncepcję stochastycznej i rozmytej metody elementów brzegowych, służącej do analizy układów fizycznych z niepewnymi warunkami brzegowymi, własnościami materiałowymi i kształtem brzegu. Badacz zajmuje się także zastosowaniami inteligentnych systemów obliczeniowych opartych na algorytmach ewolucyjnych, sztucznych sieciach neuronowych, sztucznych systemach immunologicznych, algorytmach rojowych oraz zbiorach rozmytych w zagadnieniach globalnej optymalizacji i identyfikacji konstrukcji.

Swoje badania prof. Burczyński prowadził w wielu ośrodkach naukowych w kraju i za granicą, m.in. na Politecnico di Milano we Włoszech, Clarkson University, Delaware University i Minnesota University w USA oraz Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg i Technische Universität Braunschweig w Niemczech. Owocem pracy badawczej uczonego jest autorstwo lub współautorstwo ponad 550 opublikowanych prac, z czego 16 pozycji to książki, których Tadeusz Burczyński jest współautorem lub redaktorem. Dodać jeszcze trzeba, że wypromował 17 doktorów nauk technicznych.

Podczas grudniowej uroczystości dyplom *doctora honoris causa* prof. Tadeuszowi Burczyńskiemu wręczył rektor Politechniki Śląskiej prof. Arkadiusz Mężyk. Rektor stwierdził, że nowy doktor honorowy należy do grona wybitnych polskich uczonych o międzynarodowej renomie i przyczynił się do zwiększenia rozpoznawalności Politechniki Śląskiej na arenie międzynarodowej jako ośrodka naukowego, prowadzącego badania istotne dla rozwoju światowej nauki.

Profesor Tadeusz Burczyński został 49. *doctorem honoris causa* w historii Politechniki Śląskiej. Zgodnie z tradycją akademicką przedstawił uczestnikom ceremonii wykład okolicznościowy. W wystąpieniu zatytułowanym „Modelowanie i symulacja komputerowa jako kluczowy element współczesnej metodologii badań naukowych” uczony wskazał, że symulacja komputerowa może służyć nie tylko do opisu zjawisk fizycznych, ale także do badania nowych teorii i projektowania nowych eksperymentów testujących te teorie. „Symulacja może być traktowana również jako alternatywa dla technik eksperymentalnych i obserwacyjnych, gdy zjawiska są trudno obserwowalne lub zbyt kosztowne” — stwierdził prof. Burczyński. To prowadzi do konkluzji, że dzięki obecnemu rozwojowi techniki komputerowych nauka zyskuje —

obok teorii i eksperymentu — trzeci filar: symulację komputerową.

W swoim wykładzie Tadeusz Burczyński przedstawił wpływ postępów w rozwoju modelowania i symulacji komputerowej na naukę i technikę, a także wskazał wyzwania i bariery stojące na drodze do przyszłych osiągnięć w tym zakresie. Podkreślił przy tym, że rozwinięcie sfery modelowania i symulacji komputerowej może znacznie wzmocnić pozycję Polski w wielu obszarach nauki i techniki. We wnioskach końcowych zwrócił uwagę, że: „modelowanie i symulacje mają zastosowanie w różnych obszarach, które decydują o poziomie cywilizacyjnym — od mikroprocesorów, poprzez infrastrukturę miast, do ochrony zdrowia; ma to również swoje konsekwencje dla bezpieczeństwa narodowego. Ponadto nowe metody symulacji będą stanowiły podstawę rozwoju technologii, które są obecnie rozważane jedynie potencjalnie”.

Na zakończenie uroczystości zabrzmiała pieśń „Gaude Mater Polonia”.

Tytuł *doctora honoris causa* Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Tadeusz Burczyński dołączył do otrzymanych wcześniej licznych zaszczytnych wyróżnień, w tym nagrody IACM Fellow, nagrody Wydziału IV Nauk Technicznych PAN im. M.T. Hubera, Medalu im. prof. O.C. Zienkiewicza oraz Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski. W 2008 r. otrzymał Honorową Odznakę Politechniki Krakowskiej.

(ps)

Zdjęcia udostępniła Politechnika Śląska

Miesięcznik „Builder” przyznał swoje nagrody

Prof. Andrzej Flaga i prof. Krzysztof Stypuła w gronie laureatów

Dwaj profesorowie Politechniki Krakowskiej zostali uhonorowani nagrodami miesięcznika „Builder”. Podczas uroczystości, która odbyła się 8 grudnia 2016 r. w warszawskim Multikinie „Złote Tarasy”, statuetki TOPBuilder trafiły do rąk prof. Andrzeja Flagi i prof. Krzysztofa Stypuły.

Tytułem i statuetką TOPBuilder nagradzane są najwyższej jakości produkty i rozwiązania budowlane oraz realizacje, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania architektoniczne, konstrukcyjne, materiałowe i technologiczne, produkty IT, mające zastosowanie w architekturze i budownictwie, a także usługi finansowe, projekty, inicjatywy, programy i przedsięwzięcia branży budowlanej. Zgłaszane propozycje podlegają dwuetapowej weryfikacji, w toku której oceniane są pod względem jakości, innowacyjności, parametrów technicznych, zastosowania oraz wpływu na środowisko naturalne. Dodatkowo brane są pod uwagę rekomendacje laboratoriów oraz jednostek certyfikujących, a nawet takie aspekty jak konkurencyjność rozwiązań czy okres, na jaki udzielana jest gwarancja. Oceny dokonuje

kapituła na czele z prof. Leonardem Runkiewiczem.

W obecnej edycji kapituła postanowiła ze szczególną uwagą przyrzeć się także działalności badawczej środowisk naukowych. Prof. Andrzej Flaga jest kierownikiem nowoczesnego Laboratorium Inżynierii Wiatrowej na Politechnice Krakowskiej. Prowadzi się w nim m.in. unikatowe badania symulacyjne obciążenia obiektów śniegiem. Prof. Krzysztof Stypuła, dyrektor Instytutu Mechaniki Budowli Politechniki Krakowskiej, odebrał statuetkę za działalność badawczą w zakresie projektowania obiektów z uwzględnieniem wpływu drgań. Wszystkim uhonorowanym gratulacje złożył wydawca „Buildera” Marek Zdziałowski.

W uroczystej gali wzięli udział licznie przedstawiciele instytucji i organizacji branżowych oraz menadżerowie wiodących firm budowlanych. Wśród gości byli m.in. Andrzej Dobrucki, prezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i Ryszard Trykosko, przewodniczący Polskiego Związku Inżynie-

Andrzej Flaga

Krzysztof Stypuła

rów i Techników Budownictwa. Ceremonię wręczenia nagród poprzedziło wygłoszenie przez prof. Krzysztofa Stypułę wykładu „Nowoczesne rozwiązania materiałowe, technologiczne i konstrukcyjne we współczesnych obiektach i ich wpływ na projektowanie i realizację inwestycji”. Wykład stanowił idealne wprowadzenie do głównej części uroczystości. Tytułowy wpływ innowacyjnych technologii prelegent pokazał bowiem na przykładach inwestycji nagrodzonych w konkursie TOPBuilder. Prof. Krzysztof Stypuła jest członkiem Rady Naukowej miesięcznika „Builder”.

(R.)

Prace studentów w CORT

Jesienią w pawilonie CORT przy ul. Powiśle krakowianie mieli okazję oglądać wystawę projektów studentów Politechniki Krakow-

Fot.: Jan Zych

skiej zatytułowaną „Ukryte ogrody Krakowa”. Pokazano na niej prace, których temat dotyczył rewaloryzacji dwóch zabytkowych założeń, znajdujących się w śródmieściu Krakowa — ogrodu oo. Franciszkanów przy ul. Dominikańskiej i ogrodu otaczającego willę Pusłowskich przy ul. Westerplatte (obecnie obiekt użytkuje Wydział Muzykologii UJ). Projekty wykonali studenci II roku architektury krajobrazu w ramach przedmiotu projektowanie zintegrowane IV. Zajęcia odbywały się w Zakładzie Sztuki Ogrodowej i Terenów Zielonych na Wydziale Architektury PK.

Program zajęć obejmował rewaloryzację zabytkowych ogrodów. Studenci na konkretnych przykładach uczyli się,

jak postępować z odmiennymi historycznie, stylowo i funkcjonalnie obiektami — ogrodem klasztornym i ogrodem rezydencjonalnym. W ciągu semestru zapoznali się z kolejnymi niezbędnymi etapami pracy projektanta: wykonali inventaryzację zieleni na terenie obiektu, zanalizowali jej stan zdrowotny, skład gatunkowy i wiekowy, a następnie przystąpili do zagospodarowania zieleni. Projekt końcowy poprzedzała analiza historycznych faz rozwoju założenia. Na podstawie tych analiz studenci parokrotnie weryfikowali koncepcją projektową. Na wystawie zaprezentowano 20 najlepszych prac kursowych.

(R.)

Delegacja z Alabamy zapoznała się z badaniami prowadzonymi na Politechnice Krakowskiej

Perspektywy współpracy z Auburn University

Auburn University jest amerykańską uczelnią publiczną z siedzibą w mieście Auburn, w stanie Alabama. 15 listopada 2016 r. przedstawiciele uniwersytetu odwiedzili Politechnikę Krakowską. W trakcie przeprowadzonych rozmów wstępnie uzgodniono dziedziny przyszłej współpracy.

Na czele delegacji, reprezentującej Auburn University, stał prorektor ds. nauki prof. Steven Taylor, a wśród gości był prof. Andrzej Nowak, dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej i Wodnej (Department of Civil Engineering), honorowy profesor Politechniki Krakowskiej, a także prof. Brian Thurow, dziekan Wydziału Inżynierii Lotniczej i Kosmicznej (Department of Aerospace Engineering). Amerykańscy goście przybyli w celu zapoznania się z programem naukowo-badawczym, realizowanym na PK i z zamiarem wstępnego uzgodnienia tematów planowanej współpracy.

Pobył delegacji na PK rozpoczął się od złożenia wizyty rektorowi PK prof. Janowi Kaziorowi. W rozmowie o perspektywach współpracy w zakresie badań naukowych uczestniczył prorektor PK ds. nauki prof. Tadeusz Tatar. Następnie w Sali Senackiej odbyło się spotkanie w poszerzonym składzie, z udziałem dziekanów PK: prof. Dariusza Bogdała (WliTCh), prof. Adama Jagiełły (WIEiK), dr. hab. inż. Andrzeja Szaraty, prof. PK (WIL) i prodziekana dr. hab. inż. Marka Kozienia, prof. PK (WM). Prof. Tadeusz Tatar przedstawił historię i dzień dzisiejszy Politechniki Krakowskiej, a prof. Roy Hartfield (specjalista w dziedzinie techniki raketowej) zrewanżował się prezentacją Auburn University. Amerykańscy goście mieli też okazję zapoznać się z niektórymi laboratoriami PK — Małopolskim Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego i wybranymi laboratoriami na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej oraz na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej.

Wstępne ustalenia zakładają wymianę studentów i doktorantów. Studenci obu uczelni będą uczestniczyć w programach szkół letnich. Koszty pobytu studentów amerykańskich w Krakowie i polskich

w Auburn miałyby się wzajemnie bilansować. Ma też dojść do wymiany profesorów wizytujących. Ponadto specjaliści z Auburn University prawdopodobnie wesprą wydawane przez PK w języku angielskim „Czasopismo Techniczne”, podejmując się recenzowania prac nadsyłanych do redakcji oraz zasilając skład Editorial Board (komitetu naukowego) pisma.

Wchodzący w skład delegacji amerykańskiego uniwersytetu prof. Andrzej S. Nowak jest postacią dobrze znaną na Politechnice Krakowskiej. Urodzony w 1945 r. w Polsce naukowiec studiował na Politechnice Warszawskiej. Ukończył studia w 1970 r. Drogę do pracy na uniwersytetach amerykańskich otworzyło mu uzyskanie w 1976 r. angażu na Uniwersytecie Waterloo w Kanadzie. W pracy naukowej zajmuje się m.in. problemami błędów ludzkich w projektowaniu konstrukcji budowlanej i rozwojem modeli obciążenia ruchomego na mostach. Kierował wieloma pracami zespołowymi, wykonywanymi na zlecenie amerykańskich instytucji rządowych i samorządowych, a także NATO.

Początkiem współpracy prof. Nowaka z PK było zaproszenie go w 1989 r., przez prof. Janusza Murzewskiego do wygłoszenia referatu na seminarium z teorii

niezawodności i podstaw konstrukcji metalowych. W 1994 r. uczony współorganizował razem z prof. Kazimierzem Flagą Polsko-Amerykańską Konferencję Mostową w Krakowie. Nawiązał ścisłe kontakty z wieloma pracownikami Wydziału Inżynierii Lądowej PK. 7 czerwca 2002 r. otrzymał tytuł honorowego profesora PK.

Auburn University (AU) jest uczelnią o dość długich, jak na amerykańskie warunki, tradycjach. Powstał w 1856 r. jako East Alabama Male College. Początkowo była to szkoła o profilu rolniczym i inżynierskim. W latach 1899–1960 uczelnia funkcjonowała pod nazwą Alabama Polytechnic Institute. Od 1960 r. występuje pod obecną nazwą. Do 1963 r. na uczelni mogli studiować wyłącznie biali; w 1967 r. ukończył ją pierwszy Afroamerykanin. Dziś w murach szkoły kształcą się w sumie ponad 28 tys. osób (w tym ponad 22 tys. na poziomie odpowiadającym naszym studiom magisterskim i inżynierskim), co stawia Auburn University w gronie największych uczelni stanu Alabama. Miasteczko uniwersyteckie funkcjonuje na obszarze o powierzchni około 7,5 km kw.

(ps)

Od lewej: Andrzej Nowak, Brian Thurow, Jan Kazior, Roy Hartfield, Steven Taylor, Tadeusz Tatar. Fot.: Jan Zych

Podwójny sukces absolwentów Wydziału Architektury PK

Uhonorował ich Kraków

LESŁAW PETERS

Co roku, równocześnie z prestiżowymi Nagrodami Miasta Krakowa, przyznawane są wyróżnienia za prace dyplomowe, obronione na krakowskich uczelniach. 25 listopada 2016 r., podczas ceremonii w sali obrad Rady Miasta, Politechnika Krakowska mogła się cieszyć z podwójnego sukcesu swoich wychowanków. Uznanie kapituły przyznającej wyróżnienia zyskały dwie prace wykonane na Wydziale Architektury PK.

Po laury sięgnęli absolwenci studiów pierwszego stopnia: Weronika Bogal i Adam Łyko — uhonorowani za pracę inżynierską „Muzeum Historii Podgórze i Obserwatorium Przyrody w Kamieniołomie Liban w Krakowie” oraz Michał Grzybowski — wyróżniony za pracę inżynierską „Rewaloryzacja założenia parkowego przy dworcu Jana Matejki w Krzesławicach”.

Oferta dla Podgórze

Weronika Bogal urodziła się w Krakowie. Uczęszczała do Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych im. Józefa Czapskiego w Krakowie, ale podczas zajęć w liceum plastycznym odczuwała brak czegoś, co można nazwać aspektem technicznym. Dlatego też zdecydowała się podjąć studia architektoniczne jako dające możliwość pracy w zawodzie zarówno twórczym,

Projekt Weroniki Bogal i Adama Łyki

artystycznym, jak i inżynierskim. Adam Łyko, który urodził się w Katowicach i ukończył I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika, wybór kierunku studiów zawdzięcza rodzicom. To oni dość wcześnie zaszczytli go w nim zainteresowaniem architekturą i budownictwem, więc z wyborem kierunku studiów nie miał problemu.

Oboje podobnie pojmują architekturę. Interesuje ich szczególnie związek budynku z danym miejscem, otoczeniem i z ludźmi w tym miejscu zamieszkującymi. Projektując, patrzą na szerszy kontekst, szukają problemów danego miejsca i starają się określić potrzeby mieszkańców. Podobieństwo zapatrywań sprawiło, że większość projektów zaczęli wykonywać wspólnie.

Pomysł na wyróżnioną przez miasto pracę dyplomową podsunęła im obchodzona w roku 2015 setna rocznica włączenia Podgórze do Krakowa. Weronika Bogal i Adam Łyko zaproponowali adaptację na potrzeby Muzeum Historii Podgórze budynku dawnej kuźni i połączenie go z nowym obiektem wystawowym. Odradzając się w kamieniołomie Liban przyrodę potraktowali jako sposobność do utworzenia parku, w którym człowiek nie ingeruje w naturę, a jedynie obserwuje ją z dystansu. Pawilon muzeum wraz z platformą widokową autorzy projektu zlokalizowali na granicy między przyrodniczym dnem kamieniołomu a zielenią urządzoną na górnej półce wyrobiska. Smukłe słupy budynku nawiązują do białych pni brzoź otaczającego krajobrazu. Głównym zało-

Weronika Bogal i Adam Łyko. Fot.: Ze zbiorów prywatnych

żeniem urbanistycznym jest połączenie kładką pieszo-rowerową niedostępnej przestrzeni kamieniołomu z Rynkiem Podgórkim. O wyborze lokalizacji obiektu zdecydowało położenie kamieniołomu w pobliżu centrum dzielnicy.

Autorzy traktują swój projekt jako próbę odpowiedzi na problem niewykorzystania atrakcyjnych przyrodniczo terenów Krakowa. Ich zamiarem było przedstawienie kompleksowego podejścia do zagadnienia rewitalizacji terenu kamieniołomu, próba powiązania go z otoczeniem oraz wytworzenia relacji społeczno-kulturowej z mieszkańcami Podgórze.

Swoją pracę dyplomową Weronika Bogal i Adam Łyko wykonali pod kierunkiem prof. Andrzeja Kadłuczki. Praca została uhonorowana również nagrodą główną w konkursie generalnego konserwatora zabytków i Zarządu Głównego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków za „najlepsze prace studialne, naukowe oraz popularyzatorskie dotyczące ochrony zabytków i muzealnictwa”.

Propozycja dla Nowej Huty

Twórca drugiej wyróżnionej pracy dyplomowej jest z urodzenia krakowianinem. Michał Grzybowski ukończył II Liceum Ogólnokształcące im. Króla Jana III Sobieskiego w Krakowie. O wyborze studiów architektonicznych zdecydowało zainteresowanie od najmłodszych lat przyrodą i pracą w ogrodzie. Grzybowski zauważył, że ludzie zwracają uwagę na architekturę, zapominając o tym, iż prawdziwą wartością jest przyroda. Dlatego zamiast narzekać na stan i jakość terenów zielonych, postanowił uzyskać wpływ na otaczającą rzeczywistość i wybrać studia na architekturze krajobrazu.

W swoich zainteresowaniach architektonicznych Michał Grzybowski preferuje architekturę nowoczesną. Ceni minimalizm, zarówno w kompozycji, jak i w doborach roślinnych. Nie unika jednak tematów historycznych, czemu dał wyraz w swojej pracy inżynierskiej. Zajął się w niej problemem rewaloryzacji obiektów i terenów zabytkowych na przykładzie dawnego parku

dworskiego przy ul. Melchiora Wańkowicza w Krakowie, na terenie Nowej Huty.

Pod adresem tym mieści się należący niegdyś do Jana Matejki zabytkowy dworek wraz z towarzyszącym mu dawnym parkiem dworskim. Michał Grzybowski przedstawił projekt zaadaptowania i uporządkowania terenu parku z uwzględnieniem możliwości udostępnienia jego przestrzeni do powszechnego użytku. Autor pracy chciał pokazać, jak można odkryć to miejsce „na nowo”. Swój cel starał się osiągnąć poprzez połączenie historycznej zabudowy dworku i układu kompozycyjnego ogrodu z nowoczesnymi formami, materiałami oraz rozwiązaniami technicznymi. Inspirował się twórczością Jana Matejki. Praca sugeruje zespolenie w dalszej perspektywie parku z sąsiadującymi z nim terenami rekreacyjnymi – Zalewem Nowohuckim oraz Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Krakowianka”.

Promotorem pracy inżynierskiej Michała Grzybowskiego jest dr hab. inż. arch. Katarzyna Łakomy. Grzybowski mówi, że wybierając temat pracy, kierował się patriotyzmem lokalnym. Z tego samego powodu wybrał też temat pracy magisterskiej: „Koncepcja rewitalizacji Plant Bieńczyckich w Nowej Hucie”. Grzybowski chce wpływać, choćby w niewielkim stopniu, na poprawę stanu miejsc, które zna od urodzenia.

✱

Laureaci wyróżnień za prace dyplomowe mieli okazję wystąpić podczas listopadowej uroczystości w Pałacu Wielopolskich w dostojnym gronie, bowiem Nagrody Miasta Krakowa za rok 2016 przypadły: redaktorowi naczelnemu Wydawnictwa

Projekt Michała Grzybowskiego

„Znak” Jerzemu Illgowi, ordynatorowi Kliniki Hematologii Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie prof. Aleksandrowi Skotnickiemu, poecie, kompozytorowi i wokaliście Grzegorzowi Turnauowi, archeologowi z Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Januszowi K. Kozłowskiemu oraz współtwórcom zbudowanego w Krakowie pierwszego polskiego synchrotronu — prof. Krzysztofowi Królasowi i prof. Markowi Stankiewiczowi.

Wśród osób wyróżnionych za prace dyplomowe obok Michała Grzybowskiego byli absolwenci Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie, Akademii Górniczo-Hutniczej i Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W ceremonii nie mogli wziąć udziału Weronika Bogal i Adam Łyko, ponieważ studia drugiego stopnia postanowili poprzedzić rocznym pobytem na praktykach architektonicznych w renomowanych pracowniach zagranicznych w Tokio, Pekinie i Kopenhadze. Uroczystość odbyła się akurat podczas ich pobytu w Japonii. W imieniu

Michał Grzybowski wraz z promotorem — dr hab. inż. Katarzyną Łakomy. Fot.: Jan Zych

dwojga laureatów wyróżnienie odebrał ojciec Weroniki Bogal.

Nagrody i wyróżnienia wręczył laureatom prezydent Krakowa prof. Jacek Majchrowski w towarzystwie przewodniczącego Komisji Nagród Miasta, prezesa PAU prof. Andrzeja Białasa. W uroczystości uczestniczył reprezentujący władze Politechniki Krakowskiej prorektor dr hab. inż. Marek Stanuszek. W części artystycznej wystąpili goście zaproszeni przez Grzegorza Turnaua, w tym Maja i Andrzej Sikorowscy.

Stypendium im. Juliusza Lea

Michał Rażny, który studiuje na I roku informatyki na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej Politechniki Krakowskiej, otrzymał w styczniu tego roku Stypendium Prezydenta Miasta Krakowa im. Juliusza Lea. Laureat odebrał wyróżnienie wraz z gratulacjami od obecnie urzędującego prezydenta Jacka Majchrowskiego w krakowskim magistracie.

Stypendium przeznaczone jest dla zdolnych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ma umożliwić im podjęcie kształcenia

na wyższej uczelni. Zostało ustanowione uchwałą Rada Miasta Krakowa 31 sierpnia 2016 r. i wprowadzone do Krakowskiego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów. W tym roku przyznano je po raz pierwszy.

Rozstrzygająca o stypendium Kapituła za wyróżniające uznała matematyczne osiągnięcia Michała Rażnego: w roku szkolnym 2013/2014 — będąc uczniem Zespołu Szkół Łączności im. Obrońców Poczty Polskiej w Krakowie — został laureatem VI Ogólnopolskiego Konkursu

„Zobaczyć Matematykę” (organizowany przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie), a w VII oraz VIII edycji konkursu znalazł się w jego finale.

Patronem stypendium jest postać wybitna, prawnik i ekonomista z wykształcenia (ekspert prawa skarbowego), poseł do Sejmu Krajowego i prezydent miasta Krakowa trzech kadencji (1904–1918) — Juliusz Leo. W zeszłym roku Kraków świętował 155. rocznicę jego urodzin.

(R.)

Wystawa „Jubileusze 2016” Jolanty Darowskiej-Dousy i Stefana Dousy

Prof. Stefan Dousa i jego żona Jolanta Darowska-Dousa są od pół wieku połączeni nie tylko węzłem małżeńskim, ale także artystyczną drogą życia. Fakt ten uczcił Klub Malarzy przy krakowskim okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków, organizując w Galerii „Pryzmat” przy ul. Łobzowskiej wystawę, będącą formą podsumowania dorobku ich wieloletniej pracy twórczej. Wernisaż odbył się 21 grudnia 2016 r., gromadząc liczne grono przyjaciół i znajomych obojga artystów.

Profesor Stefan Dousa jest postacią doskonale znaną na Politechnice Krakowskiej, gdzie od wielu lat pracuje jako pedagog akademicki na stanowisku profesora sztuk plastycznych w Zakładzie Rysunku, Malarstwa i Rzeźby WA PK. Jego domeną jest rzeźba monumentalna, małe formy, medalierstwo i aranżacja przestrzeni publicznej. Wykonał wiele dzieł rzeźbiarskich — pomników, rzeźb plenerowych, płaskorzeźb, medali, plakiet i statuetek okolicznościowych. Jest też autorem aranżacji plastycznych kościołów, dróg krzyżowych i relikwiarzy. Prace Stefana Dousy spotykamy często w przestrzeni publicznej Krakowa, w obrębie ścisłego centrum miasta.

W katalogu wystawy jubileuszowej Joanna Warchoł, prezes ZPAP OK, o profesorze napisała: „Jest wciąż w drodze... — poszukuje i doświadcza, odnajduje i znów wyrusza w kolejną wędrówkę... Jego wrażliwe, ekspresyjne w swej formie prace posiadają w sobie pierwiastki medytacyjne; skłaniają do skupienia i zamyślenia nad problemami najistotniejszymi, ponadczasowymi”.

Małżonkowie uhonorowani wspólną wystawą w Galerii „Pryzmat” urodzili się i początkowo kształcili w różnych częściach Polski. Jolanta Darowska edukację artystyczną rozpoczęła w Liceum Sztuk Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem. Stefan Dousa chodził do Liceum Sztuk Plastycznych we Wrocławiu. Spotkali się w latach 60. w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, gdzie ona studiowała na Wydziale Malarstwa i Grafiki (w Pracowni

Jolanta Darowska-Dousa i Stefan Dousa. Fot.: Jan Zych

Tkaniny Artystycznej), on zaś studiował na Wydziale Rzeźby.

Jolanta Darowska-Dousa uprawia trudną sztukę malowania na jedwabiu. Według cytowanej już Joanny Warchoł, jest artystką, która przestrzeń jedwabiu wypełnia kompozycjami o różnorodnych formach przedstawiająco-abstrakcyjnych, charakteryzujących się wysublimowanym kolorem i poetyckim wyrazem. Tworzy też niezmiernie pracochołonne tkaniny. Jedną z nich, o wymiarach 5 m x 3 m, została podarowana św. Janowi Pawłowi II przy okazji kanonizacji o. Maksymiliana Kolbego. Przez wiele lat artystka prowadziła zajęcia ze studentami w zakresie tkaniny artystycznej. Jest również autorką witraży i niewielkich form rzeźbiarskich.

Ekspozycja twórczości dwojga artystów została zorganizowana w ramach cyklu corocznych wystaw „Jubileusze”, otwieranych krótko przed świętami Bożego Narodzenia i połączonych ze związkowym spotkaniem opłatkowym, co dodaje tym wydarzeniom uroczystego i podniosłego

charakteru. Pomysłodawcą „Jubileuszy” był Leszek Dutka, wieloletni przewodniczący Klubu Malarzy w krakowskim ZPAP (notabene absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej). Wystawami tymi honoruje się twórców legitymujących się wieloletnim stażem i doświadczeniem. W przypadku Jolanty Darowskiej-Dousy i Stefana Dousy po raz pierwszy w ramach „Jubileuszy” wystawiono nie tylko dzieła malarskie, ale także dzieła z innych dziedzin sztuki.

Podczas wernisażu prezes Joanna Warchoł przekazała obojgu jubilatam od zarządu ZPAP OK serdeczne gratulacje oraz wyrazy szacunku i uznania. W uroczystości uczestniczyli m.in.: rektor ASP w Krakowie prof. Stanisław Tabisz, były rektor ASP prof. Adam Wsiołkowski, plastyk miasta Krakowa Agnieszka Łakoma, a także duszpasterz środowisk twórczych w Krakowie ks. infułat Jerzy Bryła. Nie zabrakło grona osób z Politechniki Krakowskiej.

(ps)

Prof. Antoni Jackowski gościem Konwentu Seniorów PK

Pielgrzymujemy od zarania dziejów

Konwent Seniorów PK na kolejnym swym posiedzeniu, 1 grudnia 2016 r., gościł jednego z najwybitniejszych naukowców Uniwersytetu Jagiellońskiego, twórcę polskiej szkoły geografii religii — prof. Antoniego Jackowskiego. Przedstawił on referat na temat geografii pielgrzymek na świecie.

Mimo ukończenia 81 lat prof. Antoni Jackowski pozostaje nadal czynny naukowo. W przeszłości pełnił na UJ wiele odpowiedzialnych funkcji, m.in. był dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi. Założył na UJ jedyny w Polsce (i drugi w Europie) Zakład Geografii Religii. Opublikował ponad 20 książek.

Wybór tematu posiedzenia na PK poddyktował okres adwentu, na który przypadło spotkanie, powiedział prof. Stanisław Juchnowicz, przewodniczący Konwentu Seniorów, witając gościa. Prof. Jackowski w swoim wystąpieniu przedstawił zjawisko pielgrzymowania na szerokim tle historycznym i geograficznym. Zauważył, że występuje ono od zarania dziejów, bo-

wiem człowiek zawsze odczuwał potrzebę wędrowania do świętych miejsc. Początkowo były to święte drzewa, kamienie czy góry. Wraz z pojawieniem się wielkich religii świata — przede wszystkim chrześcijaństwa i islamu — pielgrzymi zaczęli pokonywać coraz dłuższe dystanse, niekiedy nawet transkontynentalne. W chrześcijaństwie początkowo głównym bodźcem do pielgrzymowania był kult męczenników. Do najbardziej znanych zaliczały się miejsca związane ze św. Antonim i ze św. Szymonem Słupnikiem.

Znaczną część wykładu prof. Antoni Jackowski poświęcił fenomenowi polskiego pielgrzymowania. Polska należy wszak do krajów, które odznaczają się największą i dosyć zróżnicowaną aktywnością pielgrzymkową. Głównym celem jest Częstochowa z Jasną Górą, gdzie rocznie przybywa około 4 mln pielgrzymów. Innymi ważnymi polskimi sanktuariami są krakowskie Łagiewniki, Licheń i Kalwaria Zebrzydowska.

Antoni Jackowski. Fot.: Jan Zych

Po wystąpieniu gościa wywiązała się dyskusja, w której poruszono wymiar duchowy zjawiska pielgrzymowania, a także — jak na uczelnię techniczną przystało — mówiono o aspektach praktycznych, związanych np. z problemami komunikacyjnymi w pobliżu dużych sanktuariów. Na spotkanie przybył ks. dr Andrzej Scaंबर, wikariusz bazyliki św. Floriana w Krakowie, główny referent ds. kanonizacji archidiecezji krakowskiej. W posiedzeniu uczestniczył rektor PK prof. Jan Kazior.

(ps)

Seminarium „Architektura dialogu kultur”

Polsko-libańskie spotkania architektoniczne

W ramach współpracy Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej z Libańsko-Amerykańskim Uniwersytetem w Bejrucie odbyło się seminarium naukowo-dydaktyczne „Architektura dialogu kultur”. Seminarium zostało podzielone na dwie części, z których pierwsza miała miejsce w Krakowie, druga zaś została zrealizowana w Bejrucie.

Krakowska część seminarium odbyła się 13 i 14 października 2016 r. Wydział Architektury PK gościł w tych dniach przedstawicieli Libańsko-Amerykańskiego Uniwersytetu w Bejrucie. 13 października prof. Maroun El-Daccache wygłosił wykład „Beirut: Architecture of Conflicts”, a prof. Hala Younes przedstawiła wykład „Intelligent Sites”.

Następnego dnia w siedzibie WA PK przy ul. Podchorążych została otwarta wystawa prac dyplomowych studentów Libańsko-Amerykańskiego Uniwersytetu w Bejrucie.

W ramach tej części seminarium dokonano też przeglądu projektów studentów WA PK (V semestr I stopnia i III semestr II stopnia), wykonanych w Pracowni Architektury Społeczno-Usługowej A24. Pracownia A24, kierowana przez dr. hab. inż. arch. Kazimierza Butelskiego, była odpowiedzialna za organizację i koordynację tej części seminarium.

Druga część seminarium odbyła się 10 i 11 listopada 2016 r. w Bejrucie. Uczestniczyli w niej dr. hab. inż. arch. Kazimierz Butelski i dr. hab. inż. arch. Bogusław Podhalański. W pierwszym dniu wzięli oni udział w przeglądzie prac dyplomowych studentów Libańsko-Amerykańskiego Uniwersytetu, a także odbyli oficjalne spotkanie z dziekanem Wydziału Architektury LAUB prof. Eliem Hadadem.

Drugiego dnia — który zbiegł się ze świętem odzyskania przez Polskę niepodległości — przedstawiciele WA PK wygłosili wykłady. Kazimierz Butelski mówił na temat

„Influenced by Stereometry”, zaś Bogusław Podhalański zaprezentował wystąpienie „Is the Spatial Plan Remedy for Urban Problems in Cracow”. Nastąpiło także otwarcie dwóch wystaw. Jedna była poświęcona współczesnej architekturze polskiej, na drugiej zaś pokazano dyplomy studentów WA PK wykonane pod kierunkiem dr. hab. inż. arch. Kazimierza Butelskiego w Pracowni Architektury Społeczno-Usługowej. W wydarzeniach tego dnia uczestniczyli ambasador RP w Libanie Wojciech Bożek i dziekan Wydziału Architektury LAUB prof. Elie Hadad.

Seminarium „Architektura dialogu kultur” zostało zorganizowane w ramach umowy między Wydziałem Architektury PK i Libańsko-Amerykańskim Uniwersytetem w Bejrucie, podpisanej w grudniu 2015 r. Honorowy patronat nad seminarium objęli ambasador Wojciech Bożek i prorektor PK dr. hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK.

(R.)

W trosce o bezpieczeństwo wind

Dzięki nowej metodzie kontroli płaszczyzn przewodników dane pomiarowe można uzyskać w ciągu minut, a nie — jak dotąd — kilku dni

LESŁAW PETERS

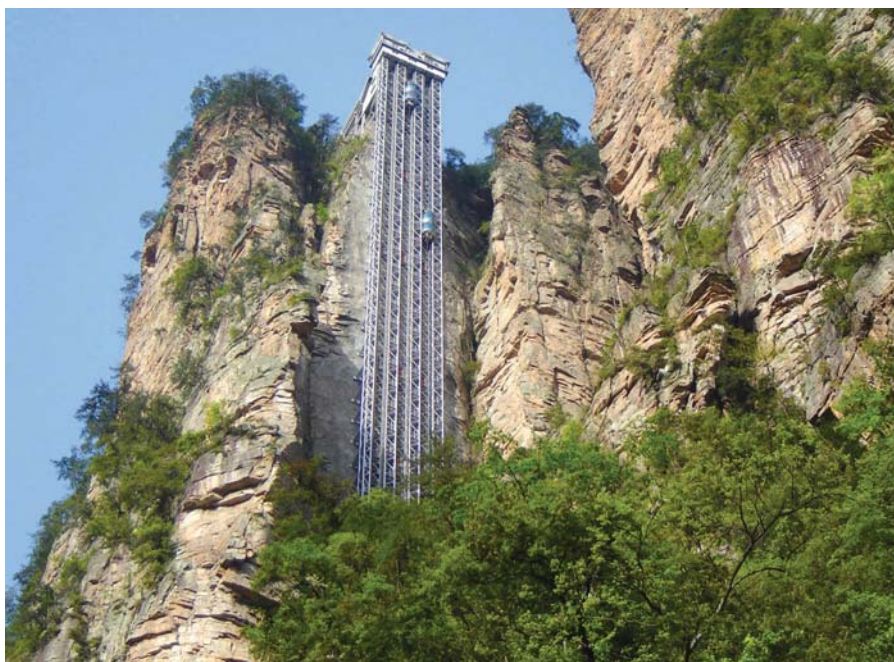
WSPÓŁCZESNA cywilizacja z jednej strony wznosi coraz wyższe budowle, z drugiej zaś schodzi coraz głębiej pod ziemię. Wspólnym „mianownikiem” tych obiektów inżynierskich są systemy zapewniające sprawną komunikację — windy. Ostatnio prawdziwą rewolucję w metodach kontroli ich poprawnego funkcjonowania przynoszą prace związanego przez długie lata z Politechniką Krakowską prof. Henryka Brysia, powstające we współpracy z innymi autorami.

Przełomowe publikacje

Prof. Henryk Bryś jest znanym w świecie specjalistą w dziedzinie automatyzacji procesu pomiarowego geometrii odkształceń budowli inżynierskich. Mimo formalnego przejścia w stan spoczynku nadal pracuje naukowo. W ostatnich latach opublikował kilka prac, w których opisane zostały metody ogromnie usprawniające wykonywanie pomiarów służących zapewnieniu bezpiecznego działania wind zarówno w drapaczach chmur, jak i w głębokich kopalniach.

Na szczególne wyróżnienie zasługują dwie publikacje. W 2016 r. na łamach specjalistycznego periodyku „Geodäsie und Geoinformatik VDVmagazin” ogłoszony został artykuł Henryka Brysia i Piotra Gołucha zatytułowany „Konzept einen autonomen Messsystems zur Überwachung der Geometrie von Aufzugsführungsschienen” (Projekt autonomicznego systemu kontrolno-pomiarowego wyznaczania geometrii szyn przewodników wind)¹. Wcześniej, przed trzema laty, w „Allgemeine Vermessungs-Nachrichten” ukazał się

¹ „Geodäsie und Geoinformatik VDVmagazin”, nr 2/2016, s. 112–118.

Najdłuższa winda zewnętrzna świata. Źródło: www.najwyższa-winda-świata-rekord-guinnessa.jpg

artykuł „Lasergestützte Messsysteme für kontinuierliche Überwachungs-messungen von Schachteinrichtungen und Aufzügen” (Laseryowe systemy pomiarowe do ciągłych pomiarów kontrolnych urządzeń szybowych i wind)². Jego autorami byli Henryk Bryś i Wojciech Jaśkowski.

Słowo o współautorach obu publikacji. Dr inż. Piotr Gołuch jest specjalistą z zakresu fotogrametrii lotniczej, geomatyki i informatyki geodezyjnej, adiunktem na Wydziale Inżynierii Środowiska na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu. Dr hab. inż. Wojciech Jaśkowski, prof. AGH — to wybitny specjalista w zakresie automatyzacji procesu pomiarowego urządzeń jezdnych wind głębokich szybów kopalnianych, pracuje na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH.

² „Allgemeine Vermessungs-Nachrichten”, nr 10/2014, s. 339–346.

Kłopoty z drapaczami chmur

Aby zrozumieć skalę problemu, warto przywołać przykład najwyższego dziś obiektu świata — Burj Khalifa (pol. Burż Chalifa — ‘wieża Chalify’) w Dubaju, liczącego 828 metrów wysokości. W wieżowcu tym zainstalowano najdłuższe urządzenia jezdne wind na świecie, prowadnice o łącznej długości 504 metrów. Najdłuższa winda osobowa w Europie ma 240 metrów i znajduje się w wysokościowcu Europaturm we Frankfurcie nad Menem. Najdłuższe prowadnice windowe w wieżach telewizyjnych eksploatowane są w Kantonie, w Chinach (454 metry) i w Tokio, w Japonii (350 metrów). Na zdjęciu widoczna jest najdłuższa winda zewnętrzna świata w National Forest Park w Zhangjiajie, w prowincji Hunan (Chiny), o długości 1714 metra.

Nieuniknione w tak długich konstrukcjach deformacje urządzeń

przewodniczych wind mogą powodować fatalne skutki. W skrajnym przypadku z powodu systematycznie zmniejszającego się prześwitu płaszczyzn tocnych przewodników może dojść do zakleszczenia windy w szybie. Z drugiej strony, oddalenie się płaszczyzn przewodników powoduje znaczne obniżenie komfortu jazdy – winda zaczyna pracować głośno i telepieć się na boki.

Prof. Henryk Bryś zwraca uwagę, że nierówne nagrzewanie z różnych stron wysokiego budynku powoduje jego wychylenie się. Z powodu nasłonecznienia, w miarę jak zmienia się położenie słońca, budynek wychyla się w różne strony, powracając po 24 godzinach do pierwotnego położenia. Wychylenie spowodowane insolacją oraz obciążeniem wiatrem może w najwyższych budynkach dochodzić nawet do 2 metrów. By uzyskać wiarygodne rezultaty pomiarów, nie można ich wykonywać w ciągu dnia. Należy je przeprowadzać w nocy, latem między godzinami 23 a 4, zimą – między godzinami 24 a 3.

Kłopot w tym, że pomiary zajmują bardzo dużo czasu. Pozyskanie w tradycyjny sposób danych pomiarowych z szybu windy, mającego 200 metrów długości, może zająć wraz z regulacją nawet tydzień. Dzięki proponowanej nowej metodzie te same dane pomiarowe można uzyskać w ciągu... niecałych 10 minut. Przy czym zastosowanie nowoczesniejszych zestawów pomiarowych pozwala zwiększyć dokładność uzyskiwanych danych co najmniej dwukrotnie.

Zamiast tradycyjnych metod

W proponowanych rozwiązaniach prof. Henryk Bryś sięga po nowoczesne technologie teleinformatyczne oraz bezprzewodową transmisję danych pomiarowych, zastępujące dziś tradycyjne metody pozyskiwania parametrów geometrycznych odształceń w budownictwie oraz w przemysłowych urządzeniach technicznych. Wielopunktowe sensory, skanery laserowe, kamery CCD, aplikacje programowe (Geomatics Leica, Software Microsoft, Autodesk i inne) stosowane są powszechnie w automatyzacji i autonomicznych systemach kontroli w geodezji inżynierijnej. Automatyczne pozyskiwanie

danych oraz ich bezprzewodowa transmisja (radiomodemy, Bluetooth, Wi-Fi) pozwalają uzyskać dokładniejsze i niezawodne informacje o kondycji geometrycznej szyn przewodnic wind w coraz wyższych budynkach.

Cyfrowa technika pomiarowa deformacji urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych (kopalnie, huty, odlewnie, siłownie, elektrownie, kominy przemysłowe itp.), kamery CCD, laserowe instrumenty pomiarowe oraz bezprzewodowa transmisja danych – umożliwiają konstruowanie zupełnie nowych, niezawodnych, niezwykle dokładnych oraz autonomicznych geodezyjnych systemów kontrolno-pomiarowych. Problem geometrii szyn przewodników windowych jest szczególnie istotny, jeśli się weźmie pod uwagę, że obecnie na świecie eksploatuje się setki tysięcy wind o długości ponad 100 metrów.

Innowacyjny system

We wspomnianej pracy Henryka Brysia i Piotra Gołucha opisany został projekt innowacyjnego systemu kontrolno-pomiarowego MULTI-SENSOROWY-SYSTEM-POMIAROWY (MSSP). Głównymi jego elementami są:

- precyzyjne dalmierze laserowe najnowszej generacji o dokładności odczytu 0,1 milimetra Geomatics Leica

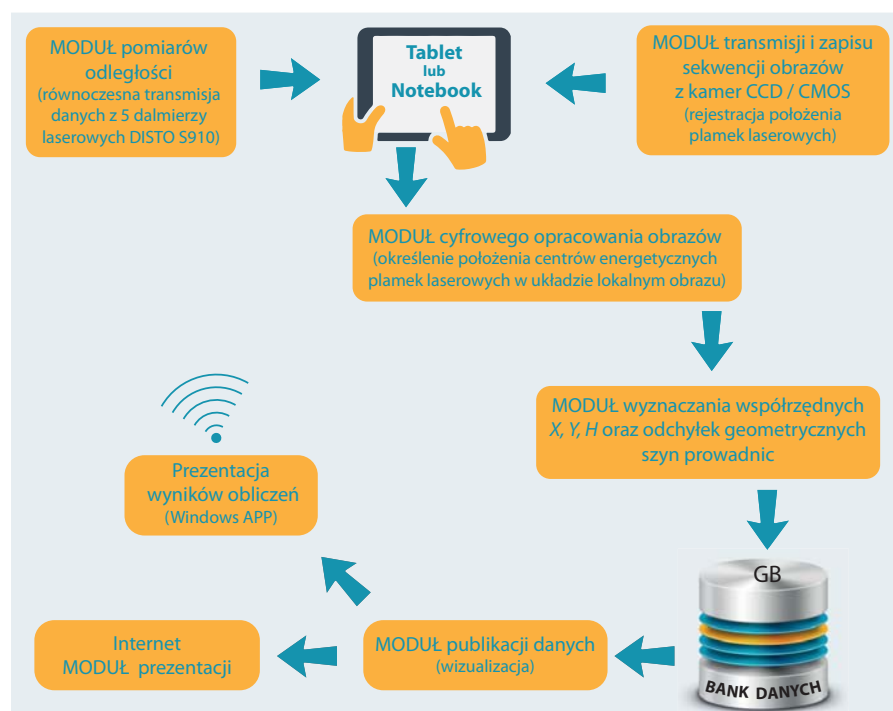
DISTO S910, Wi-Fi z funkcją ciągłego pomiaru odległości do 300 metrów z równoczesnym zapisem rezultatów pomiaru z kilku dalmierzy w oddzielnych tabelach EXEL, WORD lub OneNote na pececie lub tablecie;

- emiter laserowy z systemem kolimacyjnym (LED – zielona dioda laserowa 5 W);
- odbiornik CCD do cyfrowego zapisu położenia plamki laserowej na poszczególnych poziomach obserwacyjnych.

Zasada funkcjonowania systemu polega na równoczesnym pomiarze z dowolną częstotliwością (1 sekundy, 2 sekund lub 5 sekund) pięciu odległości – czterech poziomych oraz jednej pionowej, na tych samych poziomach obserwacyjnych, w odstępach w zależności od szybkości jazdy windy (0,5 m/s, 1 m/s lub 2 m/s) oraz zapisu położenia plamki laserowej na matrycy CCC. W laboratoryjnych badaniach testowych funkcjonowania systemu MSSP zastosowano dalmierze Leica DISTO D8 z aplikacją Bluetooth oraz software Leica DISTO-Transfer-Software Windows PC 4.02.

W najnowszej generacji dalmierzy Leica DISTO S910 z modułem Wi-Fi tworzona jest automatycznie lokalna, niezależna sieć WLAN, dane pomiarowe transmitująca bezpośrednio do końcowych odbiorników medialnych

Schemat programu aplikacyjnego systemu MSSP

(PC, tablet, iOS itp.) w celu dalszego opracowania analitycznego i graficznego. Aplikacją łączącą automatycznie DISTO S910 Wi-Fi z zewnętrznym PC jest DISTO transfer (DISTO Apps & Compatible Software: Setup DISTO5-506.exe – wersja 5), wyjaśnia prof. Henryk Bryś. Na stronie 25 przedstawiono schemat programu aplikacyjnego, prezentowanego systemu kontrolno-pomiarowego.

Trzy warunki

By zapewnić cichą i spokojną jazdę windy, muszą być spełnione trzy warunki geometryczne: prostoliniowości, pionowości i równoległości szyn prowadników (norma DIN ISO 7465: 2007–2011). Szczególny wpływ na bezawaryjną jazdę windy mają odchyłki prześwitu – czołowe i boczne. Prof. Henryk Bryś podkreśla, że dotychczas stosowane metody wyznaczania geometrii prowadników wind są mniej dokładne i bardzo pracochłonne. Używane powszechnie przyrządy laserowe z wiązką przebiegającą w bliskiej strefie oddziaływania pola refrakcyjnego (mniejsze lub równe 5 centymetrom do 10 centymetów), indukowanego przez nagrzane ściany szybu windy, powodują w efekcie kilku- lub kilkunastomilimetrowe błędy pomiarowe. By zapobiec tym negatywnym wpływom błędów systematycznych, emiter laserowy powinien być usytuowany w geometrycznym środku szybu windowego.

Algorytmy obliczeniowe odchyłek geometrycznych prowadników zamieszczone są w cytowanych pracach autorów publikacji.

W wyniku dokonywanych pomiarów uzyskuje się wykresy przemieszczeń i odchyłek prowadników. Wyniki końcowe badań są wykorzystywane do rektyfikacji, czyli regulacji położenia prowadników. Zapewnia to bezpieczne i komfortowe funkcjonowanie wind użytkowanych nawet w bardzo wysokich budynkach, jak również w głębokich szybach kopalnianych. Dzięki opisanej metodzie czas wykonywania okresowych pomiarów może być w ogromnym stopniu skrócony, co jest nie bez znaczenia dla kosztów prowadzenia tego typu prac. ●

Łowcy zwycięstw na parkiecie

Na Politechnice Krakowskiej powstała drużyna, która chce walczyć o najwyższe trofea w polskiej koszykówce. A może i nie tylko polskiej...

LESŁAW PETERS

IDA jak burza w rozgrywkach ligowych, a rok 2016 zakończyli spektakularnym sukcesem, zdobywając Puchar Polski. Mowa, oczywiście, o drużynie koszykarzy R8 Basket AZS Politechnika Krakowska. Zespół stał się w tym sezonie rewelacją rozgrywek II ligi, lecz ambicje zawodników, trenerów i działaczy sięgają znacznie wyżej.

Pod Wawel wróciła nadzieja

Koszykówka w Krakowie ma bogatą tradycję. Kluby YMCA Kraków, Cracovia i Wisła Kraków należały do pionierów tej dyscypliny sportu w Polsce. W 1929 r. zespół Cracovii zdobył pierwszy w historii kobiecej koszykówki tytuł mistrza Polski. Po II wojnie światowej Wisła Kraków przez trzy dekady wielokrotnie sięgała po mistrzostwo lub wicemistrzostwo kraju. W 1972 r. Kraków był miejscem jedyne w swoim rodzaju wydarzenia: na parkiecie hali przy ul. Reymonta pełny mecz koszykówki zagrał goszczący w mieście... komunistyczny przywódca Kuby Fidel Castro. Zdobył 21 punktów.

Tyle historii. A dzień dzisiejszy? O ile kobieca koszykówka w Krakowie ma się bardzo dobrze (zawodniczki

Wisły Can-Pack są aktualnymi mistrzyniami kraju i nieźle sobie radzą na parkietach Europy), o tyle koszykówka męska od lat przeżywa prawdziwą zapaść. Wiślaczy błąkają się w dolnych rejonach tabeli II ligi. W I lidze występuje zespół AZS AGH, lecz jego wyniki nie rękują rychłego awansu do ekstraklasy. W rozgrywkach najwyższej klasy nie ma męskiej reprezentacji Krakowa.

Jest jednak szansa, że to się zmieni. Nadzieję w serca kibiców wlały sukcesy, które w ostatnich miesiącach 2016 r. zaczęli odnosić debiutujący w II lidze koszykarze R8 Basket AZS Politechnika Krakowska. Prawie nie ma tygodnia, by beniaminek nie zaliczył zwycięstwa w meczu z kolejnym rywalem. W mediach pojawiły się sugestie, że drużyna prowadzona przez trenera Rafała Knapa może nie tylko wejść za dwa lata do Polskiej Ligi Koszykówki, czyli koszykarskiej ekstraklasy, ale pokusić się nawet o występy w rozgrywkach europejskich.

Od zwycięstwa do zwycięstwa

Swoje występy w II lidze zespół rozpoczął 24 września 2016 r. od meczu wyjazdowego w Katowicach z drużyną AZS

AWF Mickiewicz Romus, w poprzednim sezonie grająca w I lidze i uznaną za faworyta spotkania. Krakowianie okazali się jednak wyraźnie lepsi. Zwyciężyli 75:58. Następny występ był drugoligowym debiutem przed własną publicznością w hali Politechniki przy ul. Kamiennej. Starcie z Zagłębiem Sosnowiec zakończyło się zwycięstwem 73:56. W trzecim, wyjazdowym spotkaniu drużyna R8 Basket AZS PK rozgromiła AZS Politechnikę Częstochowską 105:72.

Kolejne mecze kończyły się wygranymi z Wisłą Kraków, Polonią Bytom, Danielem Przemyśl i Pogonią Ruda Śląska. Niespodziewana porażka w Jaworznie, w meczu z MCKIS Termo-Rex, tylko na moment powstrzymała passę, bowiem w następnych spotkaniach zawodnicy R8 Basket AZS PK znowu odnosili same sukcesy. I to z tak znaczącą przewagą nad rywalami, jak 92:55 w meczu z MKKS Rybnik czy 88:45 w meczu z AZS Politechnika Śląska Gliwice.

W meczu otwierającym rundę rewanżową krakowianie spotkali się ponownie z zespołem AZS AWF Mickiewicz Romus Katowice, aspirującym do pierwszego miejsca w grupie C (rozgrywki II ligi toczą się w czterech grupach). Rywal, zgodnie z oczekiwaniami,

okazał się twardym przeciwnikiem. Katowiczanie w początkowych minutach uzyskali przewagę i drużyna R8 Basket musiała się sporo natrudzić, by doprowadzić do remisu, a następnie uzyskać przewagę i utrzymać ją do końca spotkania. Osiągając jednak ten cel, potwierdziła, że wygranie grupy i uzyskanie awansu do I ligi leży w zasięgu możliwości zespołu.

Pomógł przypadek

Za sukcesami zespołu R8 Basket AZS Politechnika Krakowska stoją: wycieżona praca z drużyną, znakomita organizacja i solidne zaplecze finansowe. Nie byłoby jednak tego wszystkiego, gdyby nie szczęśliwy łańcuch zdarzeń, który doprowadził do skupienia wokół projektu grona ambitnych i kompetentnych osób.

Zacząło się od tego, że trener koszykarzy AZS PK Jerzy Dybała (także starszy wykładowca w Centrum Sportu i Rekreacji PK) zaproponował współpracę Marcinowi Kękusowi, byłemu zawodnikowi krakowskiej Wisły (202 centymetry wzrostu, występował z numerem 13., który uważa za swoją szczęśliwą liczbę). Kękuś okazał się dobrym duchem politechnicznej drużyny. Sprowadził bowiem do AZS PK Rafała Knapa, który wcześniej był współtwórcą sukcesów grającego w ekstraklasie zespołu MKS Dąbrowa Górnicza, a wcześniej pracował z młodzieżową reprezentacją Polski. Rozmowę w sprawie podjęcia pracy z koszykarzami Politechniki ułatwił fakt, że obaj panowie kiedyś razem grali w barwach Wisły, a poza tym Rafał Knap ma w Krakowie rodzinę i, jak sam mówi, kocha Kraków.

Kto wie jednak, jak potoczyłyby się wydarzenia, gdyby nie pomógł przypadek. To dzięki niemu pewnego dnia Marcin Kękuś spotkał po latach kolegę, Dominika Kotarbę-Majkutewicza, z którym kiedyś, jeszcze w wieku 12–13 lat, razem grywali w koszykówkę. Dawny kolega z boiska został biznesmenem, właścicielem firmy R8 Petrol, zajmującej się dystrybucją paliw, nie stracił jednak zamiłowania do sportu. Sam

startuje w wyścigach samochodowych i utworzył grupę R8 Motorsport. Od słowa do słowa udało się Marcinowi Kękusowi zachęcić biznesmena do wsparcia zespołu AZS PK, walczącego wtedy o wejście do II ligi. I to do tego stopnia skutecznie, że sam Kotarba-Majkutewicz wyszedł z propozycją, by stworzyć w pełni profesjonalny zespół i powalczyć o ambitne cele. Przede wszystkim o I ligę.

Dzięki pozyskanemu sponsorowi do politechnicznego klubu zaczęli trafiać markowi zawodnicy, jak: Michał Baran, Wojciech Pisarczyk, Jakub Załucki, Piotr Renkiel, Piotr Zieliński. Głośnym echem w mediach odbiło się pozyskanie do drużyny R8 Basket AZS PK Michała Hlebowickiego, który w latach 1998–2002 występował w reprezentacji Polski, a także grał w klubach zagranicznych. Występował na Cyprze i Ukrainie, a ostatnie pięć lat przed związaniem się z krakowskim zespołem spędził na Łotwie. Mimo ukończenia w listopadzie 2016 r. 40 lat Hlebowicki jest nadal w znakomitej formie. W pierwszym meczu ligowym w barwach R8 Basket grał 23 minuty i w tym czasie zdobył 20 punktów, najwięcej z całego zespołu. ▶

Na zdjęciach: Zawodnicy R8 Basket AZS Politechnika Krakowska (w pomarańczowych strojach) w meczu z zespołem Polonii Bytom, rozegranym 15 stycznia. Bytomianie — również walczą o awans do I ligi — zostali w tym spotkaniu pokonani w stosunku 73:51.

Sponsor już myśli o europejskich pucharach!

Dominik Kotarba-Majkutewicz, krakowski biznesmen i sponsor drużyny R8 Basket AZS Politechnika Krakowska, ujawnił na początku lutego swoje plany. Po awansie do I ligi — nie czekając na wejście zespołu do koszykarskiej ekstraklasy — zamierza zgłosić go do europejskich rozgrywek pucharowych. Według informacji uzyskanej w Polskim Związku Koszykówki przez portal internetowy PolskiKosz.pl, teoretycznie możliwe jest reprezentowanie kraju w pucharach europejskich przez klub występujący w I lidze.

Biznesmen zapytany przez dziennikarza portalu o budżet R8 Basket AZS PK odpowiedział: — *Ale my nie mamy czegoś takiego jak budżet. To nie jest tak, jak w większości klubów, że mamy konkretne pieniądze i założenie, na co je wydawać. My wydamy tyle, ile trzeba, by zrealizować cel. Zrobimy wszystko, żeby wygrać.*

Dominik Kotarba-Majkutewicz podkreślił, że chce na koszykówce robić biznes. Liczy na kibiców. Obecnie mecze R8 Basket w II lidze pozwalają wypełnić małą halę Tauron Areny, mieszczącą 800 osób, podczas gdy na I-ligowe spotkania AGH Kraków przychodzi od 100 do 150 osób. Dlaczego? Bo liczy się przede wszystkim dobry marketing, podkreśla Dominik Kotarba-Majkutewicz. Mówi, że jego zespół ma być zwięzły i efektywny.

Puchar i... co dalej?

R8 Basket AZS Politechnika Krakowska walczy cały czas o awans do I ligi, ale ma już na koncie jeden znaczący sukces. W ostatnich dniach minionego roku drużyna zdobyła Puchar Polski. Finałowy

turniej, zorganizowany przez Polski Związek Koszykówki, odbył się w Krakowie, w małej Tauron Arenie. Zespół prowadzony przez Rafała Knapa bez większego trudu, co podkreślali komentatorzy, sięgnął po główne trofeum. W meczu decydującym o końcowym sukcesie, 29 grudnia, pokonał Polkątę Maximus Katy Wrocławskie, uzyskując wynik 87 : 51.

Dzień wcześniej w meczu półfinałowym krakowianie dosłownie rozgromili Stomil Olsztyn. Już po 10 minutach uzyskali prowadzenie 26 : 3, by zakończyć całe spotkanie imponującym wynikiem 94 : 41. W występie finałowym koszykarze R8 Basket powtórzyli taktykę zastosowaną dzień wcześniej. Od pierwszych chwil narzucili rywalowi szalone tempo i po 10 minutach znów prowadzili, osiągając 28 : 7. Mając taką przewagę, wystarczyło już tylko kontrolować grę. W drugiej kwarcie nastąpiło pewne rozluźnienie i kibice mogli odnieść wrażenie, że drużyna zagrała poniżej swoich możliwości, ale po przerwie zespół znów błysnął popisowymi akcjami. Mecz zakończył się rezultatem 87 : 51. Najwięcej punktów zdobyli: Jakub Załuski (26), Wojciech Pisarczyk (15) i Michał Hlebowicki (13). Warto zapamiętać te nazwiska, bo zapewne usłyszymy o nich jeszcze nieraz.

Ten sukces dowodzi, że aspiracje drużyny Politechniki Krakowskiej do gry w koszykarskiej ekstraklasie są w pełni

uzasadnione. Aby jednak ów cel osiągnąć, trzeba pokonać długą i niełatwą drogę. Przed szkoleniowcami i zawodnikami stoi w pierwszej kolejności zadanie awansu do I ligi. Przebieg zdarzeń w rozgrywkach w grupie C II ligi wskazuje, że z wejściem do fazy *play-off* nie powinno być problemu. Tam jednak będą czekać nowi przeciwnicy, a premiowane awansem do I ligi są tylko trzy pierwsze miejsca.

Nadzieje, że uda się pokonać te szczeble i pójść dalej, budzi grupa ludzi, którzy zaangażowali się w przywrócenie blasku męskiej koszykówce w Krakowie. Zespół szkoleniowy i czołowi zawodnicy posiadają duże doświadczenie i — co ważne — wolę walki o wysokie cele. Jednocześnie mają świadomość, że podjęli się ryzykownej misji. Trener Rafał Knap powiedział jesienią dziennikarzowi „Rzeczpospolitej”: — *Sponsor przyznał wprost, że jeśli się nie uda w tym roku awansować, przestanie wyklądać swoje pieniądze. Dużo ryzykujemy. I ja, i zawodnicy, którzy przyszli do nas latem. Jesteśmy w pewien sposób hazardzistami.*

✱

Marzeniem zespołu R8 Basket jest przebicie się do koszykarskiej ekstraklasy. Nie można jednak wykluczyć, że w dążeniu do tego celu wyprzedzi go drużyna... koszykarek Politechniki Krakowskiej. W kobiecej I lidze świetnie bowiem sobie radzi od początku sezonu zespół AZS Politechnika Korona Kraków pod wodzą trenera Wojciecha Radzikowskiego. Rok 2017 koszykarki PK rozpoczęły na pierwszym miejscu tabeli grupy B.

Nam, kibicom, pozostaje teraz tylko pilnie śledzić rozwój ligowych wydarzeń. I ścisnąć kciuki za obie drużyny!

Zdjęcia: Jan Zych

Anna Trener-Wierciak w gronie 10 Asów Małopolski

Kilka miesięcy temu cieszyliśmy się z olbrzymiego sukcesu Anny Trener-Wierciak, która w trakcie igrzysk paraolimpijskich w Rio de Janeiro zdobyła brązowy medal w skoku w dal. Ostatnio ubiegłoroczna absolwentka Wydziału Inżynierii Środowiska PK znów dała nam powód do radości: w plebiscycie „Dziennika Polskiego” — 10 Asów Małopolski — zajęła siódme miejsce.

W plebiscycie na sportowców głosują czytelnicy „Dziennika Polskiego”. Lekkoatletka Anna Trener-Wierciak otrzymała 5684 głosy. Jest zawodniczką Tarnowskiego Zrzeszenia Sportowego Niepełnosprawnych „Start”.

Najwyższe uznanie kibiców zdobył znakomity kolarz Rafał Majka (20 214 gło-

Anna Trener-Wierciak. Fot.: Jan Zych

sów), brązowy medalista igrzysk w Rio. Druga lokata przypadła wioślarce Marii Springwald (19 861 głosów), również brązowej medalistce ostatniej olimpiady. Trzecie miejsce zajął 18-letni szachista Jan Krzysztof Duda (18 388 głosów), uczestnik olimpiady szachowej. Na ósmym miejscu, tuż za Anną Trener-Wierciak, z 5558 głosami znalazł się... Kamil Stoch, który w czasie przeprowadzania plebiscytu dopiero szykował się do najważniejszych imprez sezonu.

Uroczysta gala laureatów plebiscytu odbyła się 20 grudnia 2016 r. w hotelu Galaxy w Krakowie.

(ps)

Trochę dymu, trochę strachu...

Trzy wozy bojowe z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 7 Straży Pożarnej w Krakowie uczestniczyły w ewakuacji osób z Domu Studenckiego nr 1 „Rumcajs” na osiedlu akademickim PK w Czyżynach. Studenci, niektórzy nieco przestraszeni, sprawnie opuszczali budynek. Jedna osoba została ewakuowana z balkonu na trzecim piętrze za pomocą wysięgnika. Studentom dzielnie sekundowały dzieci z przedszkola „Mały Inżynier”, mieszczącego się w DS 1.

Wszystkiemu z zainteresowaniem przyglądali się pracownicy obsługi domów studenckich, bowiem była to akcja... ćwiczebna. Podobne ćwiczenia administracja DS 1 prze-

prowadzała od wielu lat, ale z czasem zapalał studentów do udziału w próbnym alarmach malał i przebiegały one coraz mniej sprawnie. Postanowiono więc zorganizować wszystko na nowych zasadach. Do współpracy zaproszono strażaków, którzy 25 października ubiegłego roku przeprowadzili akcję pokazową. Aby sytuacja wyglądała bardziej autentycznie, jak podczas prawdziwego pożaru, dokonali nawet sztucznego zadymienia.

Pozostaje mieć nadzieję, że z doświadczeń nabytych w trakcie pokazu nie trzeba będzie nigdy korzystać w sytuacji prawdziwego zagrożenia.

(ps)

Fot.: Bernardeta Łuczko

Bale karnawałowe na lodzie

Politechnika Krakowska jako jedyna szkoła wyższa w kraju — poza uczelniami sportowymi — prowadzi nauczanie podstawowych technik jazdy na łyżwach. Zajęcia organizowane przez Centrum Sportu i Rekreacji PK cieszą się dużym zainteresowaniem studentów. Corocznie na zakończenie łyżwiarskiej edukacji odbywa się karnawałowy bal, którego uczestnicy przygotowują stroje i wspólnie z prowadzącymi uczestniczą w dobrej zabawie.

16 i 17 stycznia prawie 90 studentów Wydziału Architektury wspaniale bawiło się na tafli lodowiska przy ulicy Eisenberga. Podobnie jak w latach ubiegłych odbyły się konkursy — kotylionowy i taneczny. Prowadzący zorganizowali także ranking na najlepszy strój, wywołując dodatkowe emocje (a nawet... dreszcz niepokoju, co pokazuje zdjęcie na IV stronie okładki). Laureaci otrzymali dyplomy i drobne upominki.

Wspólnie odtarńczony polonez zakończył zabawę.

Tradycja spotkań karnawałowych na lodzie sięga lat 90. Ich pomysłodawcami byli m.in. Juliusz Korzeniak i Jacek Majka, wspierani przez Andrzeja Łobodzińskiego. Zabawę kontynuują kolejni pracownicy CSiR, w tym: Jacek Majka, Adam Bodzioch, a także Arkadiusz Jodłowski, Anna Masłyk i Marcin Laskowski.

(R.)

Politechnika Krakowska w mediach

Polska Agencja Prasowa

22 grudnia 2016 r. Wynalazek krakowskich naukowców może wspomóc transplantologię

Naukowcy z Politechniki Krakowskiej opracowali biodegradowalne aerozele chitozanowe, które służą do hodowli różnych tkanek, w tym ludzkich i mogą znaleźć zastosowanie m.in. w transplantologii. „Nasze aerozele mają unikalne właściwości, nieosiągalne przez inne tego typu materiały na rynku” — mówi dr inż. Marek Piątkowski. By wyhodować tkankę, a w dalszej perspektywie narząd ludzki lub jego fragment, dane komórki muszą się połączyć ze specjalnymi podłożami, tzw. rusztowaniami. Opracowane aerozele (materiał będący rodzajem sztywnej piany o wyjątkowo małej gęstości) są właśnie takimi rusztowaniami. Dzięki wynalazkowi możliwe będzie nie tylko hodowanie komórek, ale też wszczepienie aerozelowego rusztowania z nowymi komórkami do organizmu pacjenta. Aerozele — jak mówią naukowcy z Politechniki Krakowskiej — mogą być wykorzystane w medycynie, a zwłaszcza w transplantologii. Inżynieria tkankowa stanowi alternatywę dla tradycyjnych przeszczepów. Komórki powstałe dzięki aerozelowemu podłożu mogą też wspomóc działanie leków antynowotworowych.

„Nasze aerozele mają unikalne właściwości, nieosiągalne przez inne tego typu materiały na rynku” — zaznaczył kierownik zespołu badawczego dr inż. Marek Piątkowski. Jak wyjaśniała PAP członkini zespołu badawczego Julia Radwan-Pragłowska, aerozele chitozanowe są biodegradowalne — rusztowanie po porośnięciu żywą tkanką ulegnie rozkładowi do nietoksycznych substancji, a te w naturalny sposób zostaną usunięte z organizmu. (...) Aerozele są także biokompatybilne i antybakteryjne, nie wywołują krwotoków i stanów zapalnych, nie powodują alergii i stresu antyoksydacyjnego. Radwan-Pragłowska zaznaczyła, że takie właściwości wynalazek zawdzięcza naturalnemu pochodzeniu — powstaje z pochodnych chityny, czyli z pancerzyków krabów, krewetek, homarów (odpadowa biomasa). Technologia wytwarzania aerozeli jest zgodna z zasadami Zielonej Chemii i Zrównoważonego Rozwoju, jest przyjazna środowisku. (...) Wkrótce wynalazek naukowców z PK ma przejść testy — przeprowadzone zostaną próby hodowli wybranych komórek (skóry, komórki glejowe, komórki układu nerwowego), pochodzących z banków komórek. Do komercyjnego stosowania wynalazku wewnątrz organizmu niezbędne jest przeprowadzenie badań nie

tylko w środowiskach symulujących żywy organizm, ale również wewnątrz ciała — najpierw na zwierzętach.

30 grudnia 2016 r. Krakowscy naukowcy wynaleźli inteligentny inhalator dla astmatyków

Krakowscy naukowcy opracowali inteligentny inhalator. Dzięki połączeniu urządzenia z aplikacją mobilną astmatycy łatwiej przewidzą ataki i im zapobiegą. W styczniu urządzenie będzie testowane na grupie 40 pacjentów. Do sprzedaży trafi najwcześniej na wiosnę. FindAir (taką nazwę nosi wynalazek) gromadzi dane na temat zażywania leku i stanu zdrowia pacjenta podczas codziennego użytkowania. Zapisuje informacje dotyczące każdego użycia i przesyła je do aplikacji, która analizuje je za pomocą specjalnych algorytmów. Na tej podstawie można stworzyć spersonalizowany obraz przebiegu choroby, a także uzyskać pomoc — ostrzeżenie przed nadchodzącym atakiem. Aplikacja analizuje wszystkie okoliczności (m.in. czynniki pogodowe i alergen w otoczeniu), w jakich konieczne było użycie leku i na podstawie tych danych przewiduje kolejne ataki, dając wskazówki, co jest ich prawdopodobną przyczyną i jak ich unikać, a także jak dawkować lek. Dane, które zbiera inteligentny inhalator będą też przydatne dla lekarza prowadzącego pacjenta. Ten może pobrać je w formie gotowego raportu i przedstawić lekarzowi w czasie wizyty. (...) FindAir to pomysł Jacka Mikosza, studenta inżynierii wzornictwa przemysłowego Politechniki Krakowskiej.. (...) Wynalazek wszedłby na rynek poprzez start-up. Krakowski start-up zdobył już wsparcie finansowe zlokalizowanego w Berlinie inkubatora innowacji medycznych — Startupbootcamp Digital Health. Wynalazek znalazł się w gronie 10 zwycięskich projektów zgłoszonych spośród 513 prac z całego świata do konkursu Startupbootcamp Digital Health. W ramach programu wynalazcy dostali na początek 15 tys. euro na pracę nad stworzeniem najkorzystniejszego modelu biznesowego dla swojego rozwiązania, a także bezpłatny dostęp do powierzchni biurowej i infrastruktury w Berlinie. Pomocy merytorycznej start-upowcom udzielają tam specjaliści z berlińskiego inkubatora innowacyjności.

Program III Polskiego Radia

5 stycznia 2017 r. Coraz więcej fanów astronomii

W styczniu warto sobie zaplanować obserwacje nieba. Pojawia się coraz więcej po-

mocy dla fachowców i amatorów oglądania nieba. Ukazał się „Almanach astronomiczny na 2017 rok”, autorem jest dr Tomasz Ścieżor z Politechniki Krakowskiej. — *Almanach jest przydatnym narzędziem dla wszystkich osób, które ciekawią zjawiska astronomiczne widoczne na niebie. Zarówno te, które można określić jako najbardziej powszechne w naszym codziennym życiu, jak wschody i zachody Słońca, aż po obserwowane przez osoby pasjonujące się poszczególnymi działami astronomii obserwacyjnej, jak np. zakrycia gwiazd przez planetoidy*” — tłumaczy dr Ścieżor. W almanachu zawarto m.in. wschody i zachody Słońca na każdy dzień, wschody i zachody oraz fazy Księżyca, wschody i zachody planet, dane dla planet karłowatych i jaśniejszych planetoid, informacje o najjaśniejszych kometach, spis wszystkich znanych rojów meteorów, informacje o zaćmieniach Słońca i Księżyca. Są też wykresy przydatne przy obserwacjach księżyców planet, a także dane dla obserwatorów gwiazd zmiennych czy momenty zakrycia gwiazd przez Księżyc i planetoidy dla 12 miast Polski. Jest też rozdział przydatny przy określaniu zanieczyszczenia świetlnego w naszej okolicy, a nawet atlas Księżyca.

Radio Kraków

12 stycznia 2017 r. Studenci z całej Polski debatują o przyszłości transportu w Krakowie

Rozwój transportu lotniczego, budowa metra czy szybsza i bardziej rozwinięta kolej aglomeracyjna — między innymi na takie rozwiązania w walce z zanieczyszczonym powietrzem w miastach stawiają studenci z całej Polski, debatujący w Krakowie. Chodzi przede wszystkim o ograniczenie transportu samochodowego w mieście. Pomysły były przeróżne. Anna Szymczak z Uniwersytetu Łódzkiego stawia na rozwój lotnictwa w dużych polskich miastach: szybko i bez smogu. „Przeloty krajowe są niezwykle niezbędne dla naszej gospodarki. Generują nowe stanowiska pracy. A badania wykazują, że każdy pasażer to około 700 złotych dla regionu, w którym znajduje się lotnisko” — mówi studentka. Są też tacy, którzy transport, chcą przenieść... pod ziemię. „Na przykład w Łodzi ma być realizowany projekt minimetra, które połączy Łódź Fabryczną i Łódź Kaliską. Dużo ludzi będzie z tego korzystać” — proponuje studentka z Uniwersytetu Łódzkiego. Padają też pomysły ze strony studentów Politechniki Krakowskiej: dostawa towarów do centrum pojazdami elektrycznymi, tworzenie systemów parkingów *park&ride*, rozwój komunikacji zbiorowej.

Kościelniki i okolice — suche pastele
Bożena Topór-Karpińskiej
 16 grudnia 2016 r. — 10 stycznia 2017 r.

Bożena Topór-Karpińska jest absolwentką filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz podyplomowych studiów na Wydziale Malarstwa ASP w Krakowie — w klasie prof. Andrzeja Bednarczyka oraz w pracowni tkaniny artystycznej prof. Małgorzaty Buczek-Śledzińskiej. Nauczycielka w szkole podstawowej. Od 17 lat mieszka w Kościelnikach, ma tu swoją pracownię i małą galerię, i tutaj też tworzy, znajdując w okolicznych pejzażach niewyczerpane źródło malarskich tematów. Jak sama wyznaje, Kościelniki to zapomniane miejsce (pomimo że zostały włączone w granice miasta Krakowa), bo nadal można w nich podziwiać dziką przyrodę: wspaniałe chaszczce, trawy, bażanty, sarnie i zajęcze rodziny...

Pracom, które mają charakter mimetyczny, autorka nadaje własną stylistykę. Wiele satysfakcji sprawia jej technika pastelowa. Kiedy efekty zdawałoby się niemożliwe do uzyskania, stają się widoczne, znajduje motywację do dalszych poszukiwań twórczych. (dz)

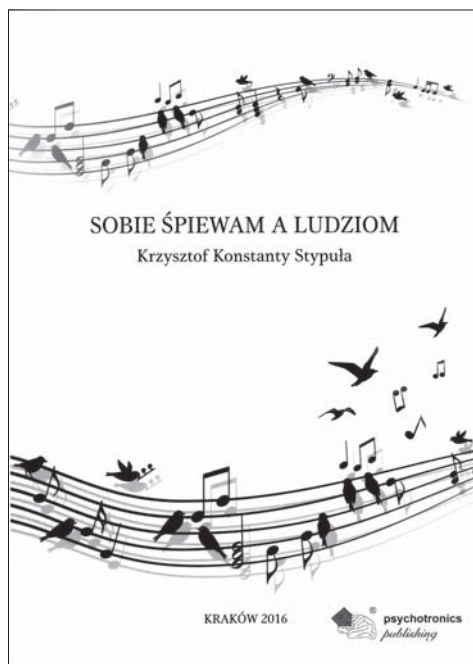
W przestrzeni ogrodu —
Iwa Kruczkowska-Król
 15 grudnia 2016 r. —
 13 stycznia 2017 r.

Iwa Kruczkowska-Król jest absolwentką krakowskiej ASP, w 2004 r. uzyskała dyplom z malarstwa sztalugowego w pracowni prof. Jacka Waltosia, z aneksem z tkaniny unikatowej u prof. Lilli Kulki oraz ze specjalności scenografia (pod kierunkiem prof. Krystyny Zachwatowicz-Wajdy). Od 2012 r. studentka Środowiskowych Studiów Doktoranckich w ASP w Krakowie pod kierunkiem prof. Zbigniewa Bajka. Zajmuje się malarstwem, scenografią i tkaniną unikatową.

„W przestrzeni ogrodu” — to projekt, który powstał pod wpływem filozofii zen i traktowania natury jako źródła inspiracji, pozwalającej zachować dystans wobec spraw uważanych zwykle (a więc pozornie) za najważniejsze i odkrywać rzeczy drobne, pozornie nieistotne. (dz)

Politechnika się bawi

Prof. Krzysztof Stypuła jest cenionym specjalistą w dziedzinie dynamiki budowli, od kilku lat kieruje Instytutem Mechaniki Budowli na Wydziale Inżynierii Lądowej PK. Spod jego pióra wychodzą jednak nie tylko artykuły naukowe i ekspertyzy, ale także fraszki. Wiedzą o tym doskonale czytelnicy „Naszej Politechniki”, gdyż co miesiąc w tym miejscu znajdują kolejny wierszowany komentarz do naszej rzeczywistości. Dziś, wyjątkowo, zamiast wiersza prezentujemy wydany ostatnio tomik, w którym profesor zebrał swój dorobek z ostatnich lat.

Krzysztof Konstanty Stypuła nawiązuje do najlepszych wzorów polskiego fraszkopisarstwa. W jego małych formach odnajdujemy echa bajek Ignacego Krasickiego (np. we fraszce „Zając, kruk i lis”), „Myśli nieuczesanych” Stanisława Jerzego Leca (np. „Projektant”) czy też wierszowanych felietonów Ludwika Jerzego Kerna (np. „Smok i smog”). Część utworów stanowią fraszki komentujące różne zjawiska ze sfery życia naukowego. Niekiedy pojawia się w nich nuta krytyczna (np. „Biurokratyzacja nauki”, „Punktomania naukowa”), innym razem jest czysty humor ze szczyptą ironii (np. „Do Recenzenta”, „Muzyczne konkursy na finansowanie nauki”).

Panie Profesorze, dziękujemy za „już” i prosimy o więcej. Oczywiście — w pierwszej kolejności na łamy „Naszej Politechniki”.

(ps)

Fotografował: Jan Zych

